

DARBININKAS

AMERIKOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS
APJUNGĖS
AMERIKA, LDS ORGANĄ DARBININKĄ IR LIETUVIŲ ŽINIAS
680 BUSHWICK AVENUE, BROOKLYN 21, NEW YORK
Copyright

XXXVII. Nr. 39

Redakcija: Glenmore 5-7281

TREČIADIENIS (WED.)

GEGUŽĖS (MAY) 28 D. 1952 M.

Administracija: Glenmore 5-7068

10 CENTŲ

KOMUNISTAI ŽUDO KITUS BELAISVIUS

Koje, Koreja. — Pranešama, jog Kojje belaisvių stovykloje komunistai, norėdami išlaikyti savo rankose stovyklos kontrolę, mažiausiai 115 asmenų iš belaisvių tarpo yra nužudę.

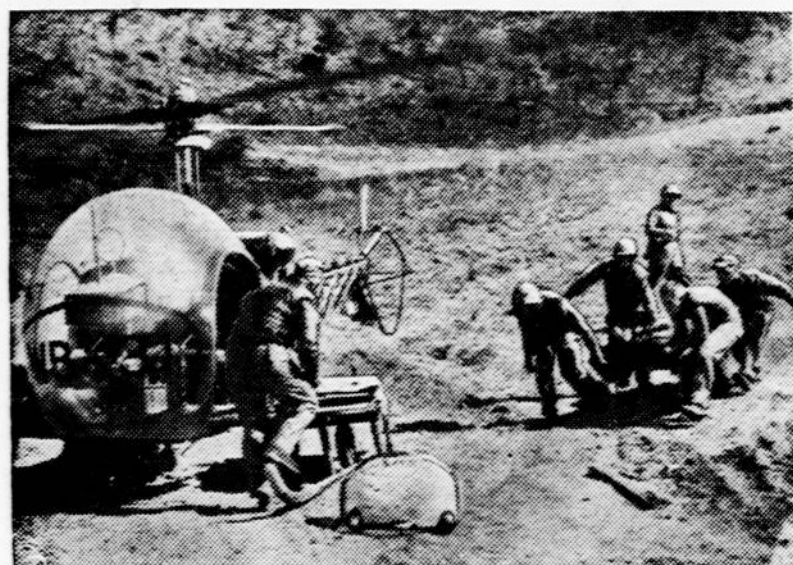
Apie tiek pat buvo negyvai užplakta, pakarta arba mirė nuo kankinimų. Kai kurie žudymai buvo įvykdyti vadinamo "kengurų teismo." Vienas belaisvis buvo gyvas užkastas.

Sis teroras prasidėjo nuo rugsėjo mėnesio. Didžiausi susirėmimai įvykė apie rugsėjo 16-20 d., kada 100 belaisvių buvo sužeisti ir 15 žuvo. Sužeisti buvo ir keli Jungt. Tautų kariai, kurie bandė muštynėms padaryti galą. Dėl to buvo apklausta tik pusė belaisvių, kurie nori ir kurie nenori grįžti pas komunistus. Apklausiems komunistai sutrukdė, nors žinoma, kad stovykloje yra žymus skaičius antikomunistų.

Komunistai įvairiose stovyklose skyriuose vis dar tebeturi savo tvirtą kontrolę ir neįsileidžia sąjungininkų personalo. Raudonieji belaisviai čia suorganizuoti į disciplinuotą armiją ir turi keli kurie net šaunamus ginklus, kurie sukilimų metu buvo pagrobti iš sąrgybinių arba civilių buvo į stovyklą įsmugeliuoti.

Šiuo laiku komunistai smur-

ta mažiau viešai vykdo. Tačiau sąrgybos naktimis vis dar girdi kankinamųjų riksmus. Naujasis komendantas gen. Boatner pareiškė, jog komunistiniai belaisviai galėjo į dvi savaites užimti visą salą, jei būtų norėję. Tad dabar įsakyta 17 stovyklos skyrių, kuriuose buvo po 5,000—6,000 asmenų, suskirstyti į skyrius po 500 asmenų. Tuo būdu tikimasi atstatyti stovyklų tvarką ir komunistiniam smurtui padaryti galą.

Grupė marinių Korejos fronte neša prie helikopterio sužeistą JAV karį. Sužeistajam nelaimė ypač skaudi, kad jis buvo sužeistas kaip tik paskutinę dieną, kada jis turėjo frontą palikti.

NAUJAS ATOMINIS BANDYMAS

Las Vegas, Nev. — Nevada tyruose, dalyvaujant 1,000 kareivių ir 600 karinių stebėtojų, kurie buvo apsikę tik 3 mylios nuo sprogdimo vietos, buvo išbandyta viena didžiųjų atominių bombų. Sprogimo sviesos buvo matomos per 65 mylias. Tai buvo šiuo metu vykdomų bandymų serijoje šeštas sprogdinimas.

PRASIDĖJO EUROPOS TARYBOS SESIJA

Strasburgas. — Čia pradėjo savo posėdžius Patariamasis Europos Parlamentas, kurio pirmininku vietoj toliau nebekandidatavusio belgų politiko P. H. Spaako išrinktas prancūzų atstovas F. de Menthon.

Šią savaitę numatyti dienos ir vakaro posėdžiai, kuriuose svarstomas Europos armijos klausimas.

Vakarų Europos užsienių reikalų ministrai pareiškė, jog susidaro kai kurioms jų atstovaujamos valstybės kelias į anttatinės vyriausybės sudarymą, kas joms padėtų išlaikyti taiką. 14 kraštų užsienių reikalų ministrai, kurie sudaro Europos Parlamento aukštuosius rūmus, išskeldami Schumano planą ir sutartį dėl Europos armijos, pažymėjo, kad tuo jau pasiekiami padėties, kuri leis sudaryti anttatinę politinę autoritetą, kuris būtų visų ligi šiol pasiektų dalykų apvainikavimas.

būtų pakeisti ta prasme, kad nespėję atvykti į JAV tremtiniai pagal pasibaigusį DP įstatymą taip pat šiuo nauju įstatymu galėtų naudotis. (Projekte numatyta, kad tiksliai pabėgę iš komunistų užimtų kraštų po 1945 m. gegužės 8 d. būtų įleisti į Europą. Lietuviai pasiūlė, kad data būtų pakeista į 1939 m., rugsėjo 1 d.). Taip pat norima praplėsti šį įstatymą, kad jis apimtų pabėgėlius esančius Skandinavijos kraštuose, Belgijoje, Anglijoje, Prancūzijoje. Taip pat prašoma iš atitinkamo įstatymo paragrafo išbraukti neįkurdinimo sąlygą. (Mat, ligi šiol tik neįkurdinti tremtiniai galėjo DP įstatymu naudotis, todėl išvykę į Belgiją, Angliją tremtiniai negalėjo juo pasinaudoti).

Lietuvių delegacijos pastangomis daugelis liudijusių liudinku savo parodymuose taip pat pabrėžė reikalingumą įstatymą, kad būtų įstatymu naudotis, todėl išvykę į Belgiją, Angliją tremtiniai negalėjo juo pasinaudoti).

Lietuvių delegacijos pastangomis daugelis liudijusių liudinku savo parodymuose taip pat pabrėžė reikalingumą įstatymą, kad būtų įstatymu naudotis, todėl išvykę į Belgiją, Angliją tremtiniai negalėjo juo pasinaudoti).

Senatorius Robert C. Hendrickson įnešė analoginį bilį S3109 į senatą.

Lietuviai prašomi šiuos bilius paremti, nes tuomi suteiksime galimybę pasilikusiems Vakaru Europoje lietuviams tremtiniams taip pat atvykti į JAV. Reikia skubiai veikti ir todėl paskirti asmenys, susivienijimai draugijos ir organizacijos prašomi rašyti savo kongresmanams ir senatoriams prašant juos remti šiuo bilium.

BALFo centras

Sutartis su Vokietija jau pasirašyta

Bonna. — Gegužės 26 d. JAV, Anglija ir Prancūzija pasirašė su Vokietija sutartį, kuri nevedinama dar taikos sutartimi, nenorint sudaryti kliūčių ateityje taisyti su Jungt. Vokietija dėl tokios sutarties sudarymo, tačiau didele dalimi prilygsta taikos sutartį. Jau baigiama Vakarų Vokietijos okupacija ir ji atgauna beveik

visišką suverenumą. Kartu ji kaip lygus narys priimama į Vakarų tautų bendruomenę ir gauna teisę sudaryti 400,000 vyrų kariuomenę, kuri įeina į Europos armiją.

Europos gynybos sutartis, kuria į tos gynybos organizaciją įjungiamą ir Vokietija tuo jau pat pasirašoma Paryžiuje.

Abi sutartys įsigalios jas ratifikavus visų pasirašiusių kraštų parlamentams.

Sutarties pasirašymas Vokietijoje praėjo be jokių incidentų, nors ne tik komunistai dėjo visas pastangas jos pasirašymą sutrukdyti, bet ir socialdemokratai, kurie jos pasi-

rašymo neįstengė sutrukdyti, yra užsimoję kovoti parlamente prieš jos ratifikavimą.

Sios sutarties pasirašymą dar paskutiniu momentu stengėsi sutrukdyti ir Sovietai, įteikdami Vakarų valstybėms notą, kurioje siūlė tos sutarties nepasirašyti, bet tuo jau pat pradėti derybas dėl Vokietijos sujungimo. Tačiau Vakarai nebesileido nuo savo pasirinkto kelio nukreipti ir paruoštą sutartį pasirašė. Taip pat buvo nugalėti ir sunkumai dėl prancūzų paskutiniu momentu iškeltų reikalavimų. Tuo reikalu JAV suteikė Prancūzijai garantijas, kad Vokietijai nebus leista išstoti iš Europos gynybos sąjungos ir sudaryti savo atskirą armiją, kuri galėtų grėsti Prancūzijai.

Mossadegh derasi su Sovietais

Europos spauda skelbia sensacingą žinią, kad Irano ministras pirm. Mossadegh labai slaptai veda su Sovietais prekybos derybas. Jose Irano nafta vaidinanti pagrindinį vaidmenį.

Mossadegh nesutaria su angliais, krašto ekonominę padėtį tiek pablogėjo, kad gresia katastrofa. Tai paskatino fanatišką Mossadegh imtis kraštutinių veiksmų. Jis pasiūlė Kremlui už ekonominę paramą savo krašte dominuojančią padėti, kokią anksčiau turėjo Anglija. Sovietai gautų anglių konfiskuotą naftą. Su rusų pagalba Iranas jau statęs penkis transporto centrus, iš kurių sausumos keliu nafta būtųgabenama į Sovietus. Sovietų pasieny esančiose Azerbaidžano, Chorasano, Mahenderano ir Guilano provincijose Mossadegh pasiūlė Sovietams išskirtines naftos versmų naudojimo teises. Tebrie norima įkurti mokyklą, kurioje Sovietų specialistai mokytų Irano technikus naftos gamybos. Sovietai iš savo pusės žadą Iranui už naftą duoti mašinų, tekstilės, cukraus ir vaistų.

Tačiau kartu pranešama, jog Irano armija ir šachas yra griežčiausiai prieš tokią Mossadegh politiką nusistatę. Esą amerikiečių karinių specialistų nuomone artimoje ateityje galima laukti, jog tarp Mossadegh ir armijos prasidės atviras konfliktas.

SOVIETINĖJ LATVIJOJ NAUJAS "MINISTERIS PIRMINKAS"

Stockholmas. — Čia gautomis žiniomis ligšiolinis sovietinis Latvijos "ministris pirminkas" A. Kirchenšteinas, sulaukęs 79 metų, iš savo pareigų pasitraukė. Jo vieton paskirtas ligšiolinis Latvijos aukščiausios tarybos pirm. Karlis M. Ozolins. Jis yra 47 m. ir ilgęsi laiką gyvenęs Sovietuose.

SAVAŽUĐISKA KELIONĖ PER ATLANTĄ

Monte Carlo. — Prancūzas Dr. A. Bombard ir anglas J. Palmer išplaukė mažu guminiu gelbėjimosi laivėliu per Atlantą, nepasibaigiant nū uncijos maisto. Jie nori įrodyti, jog sudužusių laivų keleiviai gali išlikti gyvi jūros vandeniui ir žuvm. Jų laivelis - plauostas yra 16 pėdų ilgio ir 7 pėdų pločio. Jis savo kelionę pradėjo Viduržemio jūroje.

Bombard su savo draugu turi vieną būrę, porą irklų, du foto aparatus, 3000 jardų filmos ir žebėrklą žuvm nudurti. Mistic mano jie žuvm ir gerti iš žuvm išspautą vandenį.

— Čekoslovakijos kareiviai turi jau duoti priesaiką ne tik savo kraštui, bet ir Sovietams.

Gen. Ridgway kalba kongrese apie padėtį Toluimusoose Rytuose, išpėdamas, jog komunistų kaltinimai, kad JAV vedančios Korejoje bakterologinį ir dujų karą, yra ženklas rimto pavojaus, kad komunistai kaip tik tokio karo vedimo gali imtis.

KĄ DARYS SOVIETAI?

Maskva. — Vakarams pasirašius su Vakarų Vokietija "generalinę sutartį" ir įeinant į Vakarų gynybą, visi su susidomėjimu laukia, ko imsis dabar Sovietai, nes aišku, kad jie dar bandys toliau su tuo kovoti.

Savo akciją jie jau pradeda. "Pravda" paskelbė straipsnį, kuriame puolamį Vakarai ir Adenauerio vyriausybę, kad sutarties pasirašymu jie tariamai sudarę kliūtį Vokietijai sujungti. Ji ragina visus vokiečius su tuo kovoti, nurodyma, kad tai būsią pasitarnavimas taikai ir kad tos pastangos susilauks "visų taiką mylinčių kraštų paramos."

Vakaruose laikoma, jog šiais žodžiais siūlomas bendras frontas prieš dabar pasirašytą sutartį nusistačiusiems Vokietijos socialdemokratams ir gal net padaryti įtakos Prancūzijos parlamentui, kad tos sutarties neratifikuočiau. Laikoma taip pat galimu dalyku, jog Sovietai imsis suorganizuoti "bendrą Vokietijos vyriausybę", kuri

turėtų visos Vokietijos vardu kovoti prieš Vakarų Vokietijos įjungimą į Vakarų bloką. Jau dabar "Pravda" rašo, kad paskirų Vokietijos dalių sudarytos su kitais kraštais sutartys bendrai Vokietijos vyriausybei neturėsiančios įpareigojančios galios.

Kartu Sovietai imasi ir kitų priemonių. Pirmoji eilė komunistinė Rytų Vokietijos vyriausybė davė įsakymą savo daliniams vyksti prie abi Vokietijos zonas skiriančios sienos ir sustiprinti jos apsaugą. Taip pat suvaržomas tarpzoninis susiekimas ir uždaroma visa eilė sienos perėjimo punktų.

Iš visų tų priemonių laukiama, jog Sovietai labai žymiai sustiprins šaltąjį karą. Ypač laukiama spaudimo į vakarinę Berlyno dalį. Tačiau ar bus pradėta nauja Berlyno blokada, kol kas nėra paaiškėję. Vakarinę dalį, jog Sovietai imsis suorganizuoti "bendrą Vokietijos vyriausybę", kuri

ŠUGLAUSTOS ŽINIOS

- Gegužės 26 d. Barcelonoje prasidėjo pasaulinis eucharistinis kongresas. Dalyvauja iš įvairių pasaulio karštų apie pusę milijono maldininkų. Šis kongresas skirtas melstis už pasaulio taiką.
- Generolas Sir John Harding, ligšiolinis anglų Reino armijos vadas, paskirtas vyriausiojo štabo viršininku vietoj nuo lapkričio 1 d. pasitraukiančio iš šių pareigų Sir W. Slims.
- Unijai pasirašius su kompanija naują sutartį, pasibaigė 52 dienas trukęs Western Union streikas. Balsavimo metu 8658 unijos nariai pasisakė už naujai sudarytą sutartį ir 5486 prieš.
- Esamomis žiniomis, Korejoje belaisvių stovyklose pasireiškė neramumai buvo komunistų agentų suorganizuoti tuo tikslu, kad nukreiptų viešumos dėmesį nuo fakto, jog dauguma belaisvių pasiryžę geriau mirti, negu grįžti pas komunistus.
- Burmoje vėl įvyko vyriausybės kariuomenės susirėmimų su kiniečių partizanais, kuriems padaryta žymių nuostolių.
- Prancūzų policija suėmė komunistų laikraščio "L'Humanite" redaktorių ir Stalino premijos laureatą A. Stil. Suimtas kalnietas organizavimu riaušių, gen. Ridgway atvykstant perimti Atlanto sąjungos karinių pajėgų Europoje vyriausio vado pareigas.
- Čekoslovakijos kasyklų darbininkai vis labiau plečia pasyvų pasipriešinimą prieš komunistų valdžią. Dėl to vis labiau jaudinamas gamybos mažėjimas. Vyriausybė piktai puola darbininkus, nes neįsistengia Sovietams pristatyti nustatytus ginklų kiekius.
- JAV įspėjo 16 kraštų, turinčių savo dalinius Korejoje, kad būtų pasiruošę, nes komunistai gali pradėti naują ofensyvą.

Naujam komendantui gen. Boatner ėmusis griežtai tvarkyti stovyklos reikalus, Kojje saloje laikomi komunistai belaisviai pareiškė, jog dabar jie jau klausysią visų įsakymų ir nekelsia jokių riaušių. Čia matoma viena jų dalinį pakelti iš darbo sustojusi pasisėdėti.

Pentadienį Decoration Day, todėl šią savaitę išeina tik vienas "Darbininko" numeris.

Popierius ir vėl pabrangsta

Kainų tvarkytojas Ellis Arnall spaudai pareiškė, kad Kanados vyriausybė leisianti nuo liepos 15 d. pakelti popieriaus kainą dėl 10 dol. tonai. Nors jisai prašęs Kanados vyriausybę to nedaryti, nes JAV iš Kanados įsiveža apie 90 procentų popieriaus, bet į tą prašymą greičiausia nebus atsižvelgta, kaip ir pereinamais metais. Pernai liepos mėn. popieriaus kaina už toną buvo taip pat pakelta 10 dol. Dabar toną popieriaus su pristatymu į New Yorką kainuoja 116 dol. Kainą pakėlus, bus \$126. Tuo būdu popieriaus kaina yra pakilusi trigubai, palyginus su prieškariniais laikais. Kokios priežastys popierių brangina?

Popierių mažiau pagaminama, negu jo reikia

Kainos paprastai kyla tu daiktų, kurių trūksta. Popieriaus gi trūkumas jaučiamas visame pasaulyje. Praėjusiais metais tuo reikalu buvo susidomėjusios net Jungtinės Tautos (UN). Jos kreipėsi į atskiras valstybes, ragindamos daugiau popieriaus gaminti ir labiau jį taupyti, kad užtektų visiems kraštams. Dėl popieriaus trūkumo nukentėję kultūrinis tautų bendradarbiavimas ir atsilikusių kraštų švietimas.

Tuo pačiu reikalu pernai tarėsi 14 valstybių, kurios sudarė Tarptautinę Popieriaus Komisiją. Ji surinko 27,500 tonų popieriaus ir paskirstė jį labiausiai reikalingiems kraštams. Bet skylės užkšti neįstengė. Kiekvienais metais pritrūksta apie 300,000 tonų ir trūkumas vis didėja, nes didėja popieriaus poreikavimas. 1950 m. visame pasaulyje buvo sunaudota 10 milijonų tonų popieriaus, o 1960 m. jo reikės jau arti 14 milijonų tonų. Didžiausią kiekį popieriaus sunaudoja JAV.

Amerikos laikraščiai priklauso nuo Kanados

Pereitais metais JAV sunaudojo arti 6 milijonų tonų popieriaus. Tai sudaro apie 60 procentų visos pasaulio produkcijos. Jei tą popierių pati Amerika pasigaminotų, krašte liktų apie pusę milijono dolerių, kuriuos ji išmoka Kanadai. Iš jos Amerika įsiveža arti 90 procentų viso popieriaus. Vadinasi, jei vieną dieną Kanada popieriaus neduotų, Amerikoje turėtų sustoti beveik visi laikraščiai, o su laikraščiais nukentėtų skelbimai ir biznis. Skelbimai verčia leidėjus daryti stambesnius laikraščius, iš kelių dešimtų lapų, kaip New York Times, o tai reikalauja daugiau popieriaus. Taip pat didėja laikračių tiražas ir popieriaus poreikavimas. O didesnis poreikavimas kelia popieriaus kainą. Taip susidaro užburta ratas.

Pereitais metais redaktorių

ir leidėjų sąjunga (Editors and Publishers) išleido brošiūrą, kurioje nurodė 318 būdų, kaip popierių taupyti. Vienas kitas pabandė mažinti laikračių puslapių skaičių. Atitinkamai sumažėjo skelbimai. O skelbimams sumažėjus, vienas kitas biznierių nuvirtu nuo kojų.

Kas manoma daryti?

Pirmiausia ieškoma būdų gaminti daugiau popieriaus ir pigesnio. Dabar gaminamas popierius iš medžio brangiai atseina. Popieriaus fabrikas naujai įrengti pareikalauja penkerių metų ir nemažo pinigų. Jis ima grįžti tik po ilgesnio laiko. Mažai kas dėl to nori kapitalą investuoti į popieriaus gamybą. Tai paaiškina, kodėl amerikiečiai norėdami greitai pinigą keleriopai apversti, popieriaus fabrikų nestatė ir dabar netai nori imtis tos pramonės. Kanada iš to naudojasi, nes ir

miško turi daugiau. Dabar yra bandoma popierių gaminti iš kitų medžiagų. Pavyzdžiui, iš bamių, melno išleina geras popierius, o jis ir nuplauti lengviau ir per metus vėl atauga. Bandoma dar gaminti iš eukalipto medžių, cukrinių lenčių (cukrų išpaardus), piūvenų ir k. Bet tam reikia laiko, o popierius jau dabar reikia.

Amerika per daug eikvoja

Ki ir kraštu žmonės pasiebi, kad niekas nėra taip popieriaus nebranginamas, kaip Amerikoje. Mėgk'ausiam daiktui suvynioti naudojama didžiausi lakštai, kurie čia pat numetami ir sutrypiami. Įvairiausios popierinės dėžės ir gniužulai laikraščių dėžės ir gatvės ir visais pakeliais. Kraštas užteršiamas popierium, o skundžiamasi, kad jo trūksta. Surinkus tik tai, kas numetama, ir vėl perdirbus, galima būtų didelę skylę užkšti.

Kiek žmonių Amerikoje balsuoja

Rudenį įvykstantiems prezidento rinkimams piliečiai yra jau registruojami. Registracija yra prasidėjusi daugelyje vietų. Visi, kas turi teisę balsuoti, raginami pasitikrinti, ar yra įtraukti į sąrašus, kad neprarastų savo balso. Kraštuose, kur yra pakankamas pilietinis susipratimas, kiekvienas pats rūpestingai žiūri, kad neliktų nebausių. Diktatūrinuose kraštuose, ypač pas bolševikus, pati valdžia ir policija žiūri, kad visi balsuotų. Kas nebausuoja, yra baudžiamas, o kiek balsų trūksta — valdžia prideda. Paskui skelbia, kad už jos kandidatų balsavo net šimtas su viršum procentų.

Amerikoje yra kitaip. Čia yra laisvė balsuoti ar nebausuoti — prezidentas vis tiek bus išrinktas. Ne visi tik pagalvoja, kad jis išrenkamas tik dalies piliečių, o turi atstovauti ir atstovauti visus piliečius. Pavyzdžiui, kai 1948 m. buvo renkamas prezidentas, tai jį rinkti turėjo teisę 93,704,000 piliečių. Iš jų užsiregistravo balsuoti tik 71 proc. arba 66,812,000, o balsavo tik 52 proc., arba 48,834,000. Vadinasi, apie 45 milijonai nebausavo. Toks skaičius žmonių galėjo rinkimus parkeipti visai kiton pusėn.

Labiausiai atsilikusi pasirodė Virginia (33 proc. tebausavo), Texas (35), Alabama (40), Arkansas (47), South Carolina (48). Uoliausios valstybės pasirodė Kansas (98), Ohio ir Missouri (95), Minnesota (94) ir Nebraska (93). New Yorkas, turįs didelę masę žmonių, vos prašoko pro vidurį (62), neaplenkęs net New Mexico (66). Taigi, aukščiausių namų miestui neabejoti, kam priklausys valstybėje aukščiausia valdžia!

Kai prieš dvejus metus buvo daug kur renkami gubernatoriai ir prirenkami senatoriai, žmonės taip pat neabejoti domėjosi rinkimais. Balsuoti turėjo teisę 96,833,000, nesiregistravo 27,268,000, o nebausavo 56,403,000. Vadinasi, rinkimuose nedalyvavo nei pusė rinkimų. Toks nesidomėjimas yra jau prast-

Austrijos kancleris Dr. L. Figl yra didelis beisbolo žaidimo mėgėjas ir būdamas New York'e, neiscentė to žaidimo neapmatus. Čia matome jį Polo Ground, kur jis metė pirmąjį sviedinį ir Giant vadovui L. Durocher prisegė, kaip gerų linkėjimų ženklą mažą puošmeną.

tas, nes jis parodo, kad daugumai nerūpi, kas jiems bus gubernatoriais ar senatoriais, nuo kurių priklauso šalies įstatymai. Vėliau būna ir nepatenkinčių, bet saukštai jau po pietu. Reikia laukti naujų rinkimų. Šiuo metu, kai pasaulyje eina tokia stipri bolševikų agitacija, Amerikos žmonės turėtų parodyti didesnį susidomėjimą rinkimais. Tai sustiprina ir krašto vyriausybę, kuriai tenka imtis labai atsakingų veiksmų. S.

UZ KARDINOLO RAŠTUS — MIRTIES BAUSMĖ

Lenkų tikintieji mirusio kard. Sapiehos, turėjusio taip pat lietuviško kraujo, raštus ir pasisakymus religijos persekiojimo reikalu platina šimtais tūkstančių egzempliorių. Galiausiai kom. vyriausybė nusprendė jų platinimą uždrausti, o už neklausymą — skirti mirties bausmę. O vis tiek skelbiama, jog ten esanti "sąžinės laisvė."

REIKŠMINGO DARBO BARE

"LAISVOSIOS EUROPOS" KOMITETO LIET. PATARIAMOSIOS GRUPĖS METINĖS

Birželio 1 d. sueina metai, kaip pradėjo savo veiklą Lietuvių Patariamoji Grupė prie Laisvosios Europos Komiteto. Šios šventės išvakarėse gegužės 24 d. Liet. Patariamoji Grupė sušaukė spaudos atstovus ir painformavo apie nuveiktus darbus. Šie pirmieji metai pavadinti — ieškojimo metais.

Buvo prisimintos pastangos organizuojant lietuvių skyrių prie Radio Free Europe. Nors dar nesudarė sąlygos tokiame siustuvui veikti, tačiau Pat. Liet. Grupė nesigali pastangų ir tikisi geresnių bei palankesnių laikų.

Negavusi radijo transliacijos, Patariamoji Liet. Grupė susitelkė prie kitų darbų, apie kuriuos jau esame rašę. Pabrėžtina šiuo tarpu, kad neseniai pradėta leisti Pat. Liet. Grupės biuletenis lietuvių kalba. Jau baigiama rengti medžiaga politinių klausimų žurnalui — "Lietuva", kuris pasirodys kas trys mėnesiai ir gildens Lietuvos laisvinimo ir atstatymo problemas: baigiamas parengti ir "The Baltic Review" baltiškosiomis problemom. Leidinys skiriamas angliskai kalbančiai visuomenei pasirodys tris kartus per metus. Varami toliau darbai prie enciklopedinio po-

KRIKŠČIONYS DEMOKRATAI — JAV POLITINIAI SĄJUNGININKAI

Vidurio Europos Krikščionių Demokratų Sąjunga savo patalpose New York'e suruošė įvairių politinių sąjūdžių ir spaudos atstovams priėmimą, kuriame Sąjungos pirmininkas prel. Kozi-Horvath padarė platų pranešimą apie savo įspūdžius iš kelionės po Europą.

Prel. Kozi - Horvath Europoje praeido apie septynis mėnesius ir aplankė ten didžiąją Europos valstybių, susipažindamas su politinėmis nuotaikomis bei situacijomis ir užmegsdamas artimesnius ryšius su kraštų krikščionių demokratų partijomis. Savo kalboje prel. Kozi - Horvath pažymėjo, kad jo giliu įsitikinimu, šiuo metu Europoje — Italijoje, Vokietijoje, Prancūzijoje, Belgijoje, Austrijoje, Šveicarijoje ir kitur — didžiausį vaidmenį antikomunistiniame fronte vaidina krikščionių demokratų partijos. Taip pat šios partijos yra didžiausi rėmėjai Europos susivienijimo minties ir Europoje artimiausi JAV politiniai sąjungininkai. Tarp krikščionių demokratų ir socialistų politinės linijos Europoje yra didelis skirtumas. Socialistinis frontas Europoje — Vokietijoje K. Schumacherio vadovaujami socialdemokratai, Italijoje Neni socialistų grupė ir kai kurių kitų Europos kraštų socialistai — nėra ne Europos vienybės šalininkai nei JAV vedamos Europos atstatymo politikos rėmėjai. Jie dar vis dairosi į Rytus ir nepamata vilčių su jais pasiekti tam tikro susitarimo.

Šalia kitų, ir tai yra viena

priežastis, kodėl Europoje nematyti pakankamo ryžtumo kietai sutikti sovietinės ekspansijos užmačius ir išvaduoti pavergtąją Rytų ir Vidurio Europos dalį.

Po paskaitos buvo kuklus, bet draugiškas priėmimas. Svečių buvo per 60. Jų tarpe matėsi ne tik Vidurio Europos krikščionių demokratų, bet ir kitų egziliučių sąjūdžių atstovai. Dalyvavo taip pat Austrijos krikščionių demokratų, Čilės, Belgijos ir Laisvosios Europos Komiteto atstovai, Čkininkų Internacionalo pirm. Mikolaičikas, spaudos atstovai ir kit. Iš lietuvių matėsi prof. K. Pakštas, Dr. A. Trimakas, M. Kižytė, P. Vainauskas, A. Bendorius, Dr. V. Viliamas.

Vidurio Europos Krikščionių Demokratų Sąjunga šių metų rudenį New York'e ruošia didelį kongresą. Į jį norima pakviesti svečių ir iš Europos, o taip pat Amerikos svarbių asmenų ir politikų.

— "Latvija" N. 16-52 rašo, kad Stalino imperijoje šiuo metu yra per 700 raudonųjų milijonininkų, važinėjančių pulkiais limuziniais, gyvenančių puikiose vilose, geriančių skaniausius vynus etc., žodžiu toli pralenkiančių net caro laikų turtuolius. Tarp tos rūšies didžturčių minimi marš. Budionys, Stalino simpatijas įsigijęs dirigentas E. A. Maravinskis, Stalino biustų skulptoriai V. Ingals ir V. Bogoljubovas, chirurgas M. Usevičius ir visa eilė kitų.

MOKSLEIVIŲ ATEITININKŲ STOVYKLA

Vasaros stovykla įvyksta prie Pittsburgh, Pensylvania, atostogų pradžioje ir užtruks dvi savaites. Stovykloje įvyks ir Moksleivių Ateitininkų JAV suvažiavimas - konferencija.

Stovyklos laikas. Stovyklon renkamas š. m. birželio 21 d. (šeštadienį) ir 22 d. Birželio 22 d. stovyklos atidarymas ir liepos 6 d. uždarymas.

Stovyklos vieta. Stovyklausiame slovakių katalikų vasarąjimo namuose, adresas: Camp Pineacres - Bethel Church, Youngstown, Pa. Stovykla yra miške tarp kalnų, prie upelio gražioje vietoje. Tenai yra baseinas, sporto aikštės, valgykla, salė, virtuvė, indai, 5 nakvynėi pastatai su visa pataline.

Stovykla pasiekiamas iš Pittsburgh, Pa., važiuojant 30 kelių į rytus per Greensburg, Pa. (30 mylių) iki 30 ir 992 kelių kryžkelės (10 mylių), toliau 992 keliu į pietus — Youngstown, Pa. (1 mylia), ties rodykle Bethel Church (1 mylia) sukti į kairę — rytus iki šio bažnytkaimio (5 mylios) ir čia vėl pasukant į kairę už 3 mylių pasiekiamas stovyklos vieta — Camp Pineacres.

Renkamės Pittsburgh'e miest centre — Greyhound Bus Station (netoli nuo Pennsylvania Railroad Station). Vykstantiems iš rytų patartina vykti tiesiai į Pittsburghą, ir sustoti pinėtoj Greyhound autobusų stotyje ir tenai kreiptis į informaciją — Information, pranešant, kad atvykote į "Ateities" stovyklą. Iš šios stoties stovyklautojai bus pervežami mašinomis į stovyklą, esančią nuo Pittsburgh, Pa. 50 mylių.

Stovyklavimo mokestis. 25 doleriai dviem savaitėms, vienai savaitei 12,50 vienam asmeniui. Stovyklon užsirašant būdžio knygos, skirtos taip pat angliskai kalbančiai visuomenei. Taip pat paruoštas planas kapitaliniam veikalui apie Lietuvos žemes. Toliau buvo pailiasta Liet. Patariamosios Grupės santykiai su kitais laisvini-
mo sąjūdziais.

kiekvienas stovyklautojas iš anksto sumoka 5 dolerius, kurie yra įskaitomi į stovyklavimo mokestį. Registracijos mokestis su vykstančių pavardę, vardu, amžium, adresu, pažymėtu stovyklavimo laiku) per kuopų valdybas arba tiesiai) čekiu arba pinigine perlaida yra pasiunčiama MAS C. Valdybos pirmininkui: Adomas Viliušis, 835 W. 34 Place, Chicago 8, Ill. Stovyklon užsirašymo terminas baigiasi birželio 15 d.

Kvietimas. Kviečiame visus moksleivius ateitininkus kuo gausiausiai dalyvauti bendroje JAV MA stovykloje. Stovyklautojai priimami ir vyresniųjų pradžios mokyklos skyrių bei aukštesniųjų mokyklų mokiniai neateitininkai. Kviečiami ir jaunesnieji Lietuviai vyčiai dalyvauti šioje stovykloje. Stovykla savo programoje yra ateitininkiškos darbo mokyklos, poilsio ir jaunų jėgų pasireikimo vieta.

Moksleivių Ateitininkų S-gos Centro Valdyba

Nedelsdamas įsigyk

PASKUČIAUSI TĖVŲ PRANCISKONŲ LEIDINĮ

"LIETUVOS ARCHYVĄ"

(BOLSEVIZMO METAI)

Knyga vaizdžiai piešia orginaliais dokumentais komunizmo smurtą ir lietuvių kančias. Neįkainuojamos vertės ir pirmoji tos rūšies knyga Amerikos spaudoje.

Atspausdas labai ribotas kiekis, todėl patartina ją skubiai įsigyti.

Knyga turi 428 puslapius. Kaina—\$3.00.

Šią atkarpą pasiųskit kartu su 3.00 dol. šiuo adresu:

"DARBININKAS",

680 BUSHWICK AVE.,

BROOKLYN 21, N. Y.

Gerb. Tamsta,

Malonėkit prisijusti egz. "LIETUVIŲ ARCHYVO" sekančiu adresu:

Vardas Pavardė

Adresas

PS. Pinigus, sumoje siunčiu laiške ☐ vėliau prisijūsiu ☐ (Savo pakeidavimą pažymėti atitinkamam langely kryžiu)

Atsigaivęs nuo patirto baisumo, dvejų metų amžiaus L. Johnson glaudžia prie savęs savo naująjį šunelį. Ji State parke netoli Waychoss, Ga., kaudžiai apdraskė liūtas. Reikėjo 23 dūrių kol buvo sušūtos liūto nagų padarytos gilios žaizdos.

RYTŲ VOKIETIJOJ EVAKUOJAMI PASIENIO KAMAI

Berlynas. — JAV aukštojo komisaro Vokietijoje leidžiamas "Neue Zeitung" paskelbė žinią, kad sovietinėje Vokietijos zonoje visa eilė pasienio kaimų gavo įsakymą išsikelti ir vietą užleisti vadinamai liaudies policijai. Gyventojams esą nurodyta, kad jie krašto gynimo sumetimais turi šią auką padaryti.

Manoma, jog tai dar vienas rytinės Vokietijos dalies komunistų ir Sovietų manevras Vakarų Vokietijai pagąsdinti, kad ji nepasirašytų su Vakarų valstybėmis dabar ruošiamas sutarties, kuria baigiama Vakarų Vokietijos okupacija. Sovietinės zonos komunistų vadai yra pareiškę, kad jie suksis į vidaus karą, jei ta sutartis bus pasirašyta.

LIETUVOS
ATSIMINIMAI
RADIO VALANDOS
SESTADIENIAIS
4:45
5:30
STOTIS
WEVD
1330K-107.5 M
JACK J. STUKAS
1264 WHITE ST.
HILLSIDE, N. J.
TEL. Waverly
6-3325

Canon City, Colo., ir nebeįdomia kasyklų sachta įkrito 17 metų amžiaus Donna Zarnovskio. Nutūzus uolos gabaliu, ji išmuko į 60 pėdų gylį duobę. Tačiau gelbėjimo komandai po poros valandų nelaimės ištiktą pavyko, nors ir sužeidusia, išgelbėti.

DARBININKAS

THE WORKER

Published Semi-Weekly except holiday weeks, when issued weekly

BY

FRANCISCAN FATHERS

Reentered as second class matter at Brooklyn, N. Y. May 25, 1951, under the Act of March 3, 1879, originally entered as second class matter at Boston, Mass., September 12, 1915.

SUBSCRIPTION RATES

	Domestic yearly	Amerikoje metams
Brooklyn, N. Y.	\$5.00	\$5.00
Half year	\$3.00	\$3.00
Foreign	\$5.50	\$5.50

PRENUMERATOS KAINA

	Domestic yearly	Amerikoje metams
Brooklyn, N. Y.	\$5.00	\$5.00
Half year	\$3.00	\$3.00
Foreign	\$5.50	\$5.50

Straipsnius ir korespondencijas redakcija taisy savo nužiūra. Nenaudoti straipsniai saugomi ir grąžinami tikrai autoriams prašant. Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

SAIKAS PERPILDYTAS

DĖMESIO, ypatingo dėmesio, verta "Naujienų" informacija, kurios didesnę dalį tikslumo dėliai pakartoja pažodžiui.

"Nauja tikybininkų sekta" — Daug kartų spaudoje naujieji ateiviai katalikai kunigai yra skundę, kad čia, Amerikoje, jie vietinių kunigų yra nepageidaujami. Kai kurie jų visai į vietines klebonijas nepriimami ir neduodama jiems kunigo profesijos darbo.

"Šis senųjų ir naujųjų ateivių nesutarimas vedas prie naujos lietuvių bažnyčios, kaip girdėti, neturėsiančios ryšio su katalikybe (m. p. "D."). Pirmaeilė reikšmė šiai bažnyčiai skiriama lietuvių vardo reklamai amerikonių spaudoje pasiekti. Prie bažnyčios būsimi ir tautodailės dirbinių prekyvietė.

"Šios naujos tautinės lietuvių bažnyčios vyriausias sumanytojas esąs kanaaninkas F. Kapocius, Vokietijoje buvęs Vatikano įgaliotinis tremtinių reikalams. Jo naująjį sumanymą remia keli pasauliečiai naujieji ateiviai: K. Palčauskis, lietuvių skautų žymus veikėjas, Dr. Mačiulis, Illinois Liet. Tremtinių Bendruomenės veikėjas, ir prof. Dr. J. Meškauskas, iki šiol buvęs žymus lietuvių R. katalikų organizacijų veikėjas. Su šiais naujaisiais ateiviais ranka rankon eina Dr. A. Račkus ir S. Pieža, abu seni amerikoniai."

Mūsų žiniomis, kan. F. Kapocius tėra iškėlęs mintį pastatyti paminklinę bažnyčią, o "Naujienos" skelbia, kad kan. F. Kapocius esą atsiskiria nuo katalikybės. Jis tokiu būdu paskelbiamas atkritėliu, apostata.

Antra, jis ne tik pats atsiskiria nuo katalikybės, bet jis ir kitus atitraukia, steigdamas "naują tikybininkų sektą", "tautinę bažnyčią", "neturinčią ryšio su katalikybe."

Kad tai šmeižtas, netenka nė minėti. Bet "Naujienos" nesitenkina šmeiždamas kan. F. Kapocių. Jos mini pavardes žmonių, kurie turi katalikų ir nekatalikų visuomenėje svorį ir visuomeninės pareigas. Juos skelbia remiant katalikybės skaldymą. Taigi neteislingai provokuoja ir diskredituoja tuos žmones.

Būtų skaudus šmeižtas, jeigu kas tvirtintų, kad "Naujienų" redaktorius esąs Lietuvos išdavikas ir svetimųjų agentas. Dėl to jis turėtų suprasti, kad ir katalikai, o juo labiau kunigai, ne mažiau yra skaudus šmeižtas, kad jame be jokio pagrindo primetama tikėjimo išdavimas.

Sakytum, be redakcijos žinios tai padaryta. Deja, redakcijos pastaba rodo, kad ji tą informaciją yra skaičiusi ir jos dėjimui pritarusi.

Gal tai galima būtų suprasti kaip juoką, pasišaipymą. Su prantam ir tinkamai vertinam tiek polemiką, tiek juoką. Bet čia saikas jau perpildytas. Esamadalykų, iš kurių nejuokaujama — iš dalykų, kurie liečia, kas žmogui yra brangiausia.

Nuostabą kelia, kad taip pigiai ir lengvapėdiškai elgiasi laikraštis, kurio žmonės su katalikais kitose srityse bendradarbiauja. Laikome tai nesuderinamu dalyku su padoriu bendradarbiavimu. Lygiai nesuderinamu su elgesiu žmogaus, kuriam rūpi tolerancija, žmogaus ir jo pažiūrų pagerbimas ir tiesos meilė.

Negalėtami nutylėti savo pasipiktinimo dėl tokio provokacinio šmeižto, skaudaus visiems katalikams, manome, kad laikraštis pats susiras būdą skriaudai atitaisyti.

SATRIJOS RAGANA - MARIJA PEČKAUSKAITE

MĖLYNOJI MERGELĖ

2.

— Ar atmeni, Miriam, ar atmeni?

Tą stebuklingą dieną, kurioje pirmą kartą paregėjo ją jo kūno akys, nes sielos žvilgesys seniai jau buvo ją nujausęs ir išsivajojęs. Ar ta Lietuvos panelė bus kaip tie kalnai, tokie grynai, kilni, saulėti, kad atrodo nežemiški? — mąstė jis, j baltas viršūnės žiūrėdamas.

Is karto jis pažino ją, kaip tik ji išlipo iš vagono su tuo savo mėlynu žvaigždėtu rūbėliu ir iš karto suprato ją esant kaip tik tokią skaisčią, kilnią, saulėtą žmonių viršūnę. Jie tebematavo ją, tebematavo nedrąsiai ir droviai paduodant jam siaurą rankelę. Ir štai pirmą kartą užgauna jo ausis jos gailus, gilus balsas, toks meilus, kad išgirdęs jį, tarsi ūmai pakvėpus kažkokią nepaprastą gėlę.

— Koks tamsta geras, kad sutikai mane. Esu čia, kaip miške.. pirmą kartą savo gyvenime taip baisiai svetur...

— Džiaugiuos galėsiąs tamsai parodyti tame miške visus reikiamus takus.

Eidamas šalia jos per miestą, žiūrėjo jis į jos liekną, kaip jaunąs berželis, liemenį, į lengvą, švelnią smulkių pėdelių eiseną, į gausių auksinių plaukų mazgą ant balto kaklelio, į neklaūžadas garbanas, sprunkančias į visas puses iš po pilkos skrybėlės, į pailgą dvasingą veidą, panašų į Sikstinos Madonos veidą. "Štai kokia ji!" — šaukė jame pagavimas. Ir ūmai jis pajuto, kad nuo tos valandos, kurią jos kojelė atsistojo ant šveicarų žemės, viskas rados kitokia, tartum kažkokios naujos šviesos nušviesta: tas sveikimas miestas — artimas ir savas, iš kalnų išsinerė nauji, lig šiol neregėti stebukli. O ji žvalgė po tą svetimą jai pasaulį savo didelėmis, kaip Rafaelo Madonos ir taip pat pabūgusiomis akimis, nuolat jį klausinėdama. Ir kiekvieną sykį toms akims ant jo nusileidus, ji

Prie sienos laukia šimtai agentų

kurie turi suklaidinti Vakarus

Sustiprėjo sovietinė propaganda prieš Vakarus. Jie vis išranda naujų priekaištų vakariečiams. Čia esą Vakarai organizuoja šnipinėjamą satelinuos kraštuose; čia amerikonaį bakterioliginį karą pradėjo; čia tas, ar kitas. Šita propaganda bolševikai pasaulio akis nukreipia nuo savęs ir užmaskuoja savo siekimus ir padėti savo krašte. O dar labiau priešui klaidinti ir netikrą informacijoms skleisti sukūrė specialią organizaciją, kurią šiek tiek nušveičia šveicarų "Allgemeine Volkszeitung".

"Deminformas"

Leningrade veikia Sovietų špiūnų aukštoji mokykla "Volkovo" akademija. Ji ruošia rinktinus agentus informatorių, kurių uždavinys įsibrauti į priešų užnugarį, "nekomunistinius kraštus, visokius kanalais. Pvz., N.Z.Z. praneša, kad San Marino respublikoje, kuri turi viso 15.000 gyventojų, bet kuri išsivysto probolševikišką parlamentą, atstovaujančios visos sovietinės respublikos. Jų atstovybės kiekviena turi po 10-20 narių. Paskirti net karo attache prie "respublikos" kariuomenės, kuri esanti apginkluota 1891 m. gamybos šautuvais.

Toje akademijoje prieš kelis mėnesius viešai kalbėjo armijos gen. V. S. Abakumovas, Sovietų MGB (slaptoji tarnyba) viršininkas. Kalbą baigęs tokiomis žodžiais:

"...savo stiprumu reikia priešų nugalėti, parodytu silpnumu j suklaidinti, kad dar būtų klaidingus žingsnius. Kas apsimeta esąs paliegėlis, o tuo tarpu savo raumenis minkina, gali ir stipriai priešą priglūsti ir jį sunaikinti."

Abakumovo kalba buvo oficiali pradžia "deminformui", apie kurį Vakarų pasaulį pirmasis painformavo Kenanas, dabartinis JAV atstovas Maskvoje. Ar tas "deminformo" žodis sudarytas "demokratinis informacijos centras" ar iš "dementi" ir "informacija" — kas suvokia. Bet svarbu darbas, ne vardas.

MGB spėja, turįs apie 8.000 agentų nekomunistiniuose kraštuose, kurių uždaviniai lig šiol buvę trejopi: žinių patiekti iš užsienio; kovoti su špiūnais; organizuoti sabotazą. Demin-

sieloje skleidė stebuklingas, kvapus laimės žiedas. Nuvedė ją tiesiai į butą, kuri buvo jai suradęs — mažą paprastą kambarėlį, užtai su pasakišku reginiu į kalnus ir ežerą. Ji džiaugėsi, lyg vaikas, ir tomis savo saldiomis lūpėlėmis kalbėjo kažkokius dekojamuosius žodžius.

— Ak, kame tu, Miriam, kame tu! Argi iš tikro užgeso tos stebuklingiausios akys! Ar tikrai ataušo ir nutilo amžinai tos saldžiosios lūpėlės, vienintėlės, vienintėlės visoje žemėje, kokių nebuvo ir nebus? Kas čia nutiko? Argi tai galimas daiktas? Atsitikdavo, kad jis bėgdavo į stotį ir ten atvažiuojančių minioje ieškodavo jos. Bet susizgriebęs bėgavo namo baisos pamatas, jausdamas einąs iš proto. Skausmas vėl įkibo į jį ir kruvinai draskė jam širdį. Jis nebesitvėrė vietoje ir ėmė vaikščioti po kambarį. Jo minis tartum prie fatalios grandinės prikaltas, skriejo vis tame pačiame užburtame rate. Tūkstančiai atvejų gyveno jis tas nesugrįžtamąsias savo aukščiausios laimės ir giliausio skausmo dienas, plėšydamas į brizgalus savo sielą.

Ak tos meilios, saulėtos pirmosios dienos, kai jis vedžiojo

Laiškas iš Europos

formui tenka įsirikioti į trečiuosius uždavinius ir Vakaruose esančią informaciją apie Sovietus taip pertvarkyti, taip pakęsti, kad užsieninės tarnybos negalėtų atskirti tikrų žinių nuo pramanytų.

Deminformą organizuoti pavesa dvim: Mechliui ir Aleksandrovui

kurie abudu jau per 20 metų aktyviai dirba špiūnų srityje ir laikomi geriausiais anglosak-

PRAHOS mieste iškabinti gatvėse plakatai su įrašais: "O gyventi rados linksmiau." Užsienio žurnalistų klausimas, kaip tai reikia suprasti, vienas darbininkas paaiškino:

— Štai mano žmona ir aš dirbame fabrike. Ryta keliamės 5 val. Aš skubu į piešinę ir stoju į eilę. Po valandos gaunu ketvirtį litro pieno ir porą bulkučių. Mes džiaugiamės, kad turime ką pusečiams.

Paskui mes vykstame į darbą ir gauname atsistoti autobuse; dėl to mes džiaugiamės, nes daugelis kitų turi stovėti.

Vakare mano žmonai pasiūkta gauti dešrelių porą — ir mes džiaugiamės, kad turime ką užkąsti prieš guldami.

Naktį paskambina priėmimo. Atidarau — stovi milicija ir klausia: "Ar tu esi Novakas? Parodyk popierius." — "Ne, sakau, Novakas gyvena priešais", ir parodau popierius. Kai jie išvyksta, mes vėl džiaugiamės, kad šią naktį areštavo ne mus.

su slaptosios tarnybos žinovais. L. D. Mechlis dabar yra valstybės kontrolės ministeris, Aleksandrovas profesorius. Jų darbui pavyzdys yra Goebels, kuris puikiai pažino, kokios įtakos žmogui turi nežinojimas ir netikrumas. Sakysime, prieš karą Anglijoje tarp vokiečių emigrantų buvo platinamos žinios, (o jos pasiekdavo ir britų saugumą), kad trečiasis reičas esąs silpnas, kad tankiai išplonos skardos, kad lėktuvai ne-

greiti, pėstininkai popieriniais drabužiais, — tokia nepavojinga pasauliui esanti hitlerinė Vokietija. Dabar išaiškėjo, kad visi tie gandai buvo leidžiamieji agentų pasaulio budrumui užmigdyti.

Antrajam skyriui (Paryžiuje), Secret Service (Londone), CIC (Washington) esą žinoma, kad defetistinių žinių apie Sovietų Sąjungą didelis procentas kyla iš paties Kremiaus

Ypatinai gausūs pranešimai apie ukrainiečių milžinišką rezistenciją UPA (Ukrainų Povstanscha Armija) pasirodė netikri ir įtartino šaltinio. Jau vokiečiai turėjo progą įsitikinti, kad pasakojimas apie Sovietų Sąjungą kaip kolosą su molinėmis kojomis esąs neteisingas. Šita legenda norima pačių bolševikų vėl atgaivinti, kad Vakarai nesiskubintų ginkluotis; kad jie klaidingai galvotų ir toliau, jog krašte vykstanti rezistencija privesianti prie režimo pakaitimo nuosavomis gyventojų jėgomis. Prie tos pačios kategorijos priklauso ir žinios apie Bakų šaltinių išsekimą, pasėlių katastrofą ir pan.

Silpnumą vaizduojančios žinios virsta dezorientuojančių veiksmų ypačiai tada, kai greitai paleidžiamos ir priešingos žinios — apie Rusijos galumą. Tada esą daroma tokiu būdu: pasirodo du pabėgėliai tariai iš Sibiro stovyklų: vienas smulkmeniškai ir konkrečiai pasakoja apie karo pramonės nepaprastus kitoje vietoje laimėjimus.

Amerikiečių vertinimu, pastutiniai mėnesiai deminformas išmugeliavęs ir nekomunistinius Vakarus apie 50 agentų tarp tikrųjų pabėgėlių.

Charles Bohlen, ekspertas Rusijos reikalams Washington, bendrame Pentagono ir Valstybės Departamento pasitarime kategoriškai pareiškęs savo nepasitikėjimą žiniomis apie Sovietų Sąjungą, kurios gaunamos per "Rusijos tautų išlaisvinimo sąjungą", sudarytą buv. ambasadoriaus Kirko iniciatyva. Esą tokių žinių didelė dalis pasirodžiusi pasėta deminformo.

Deminformo agentų jau išaiškinta apie dešimt.

Is jų patiria, kad tai žmonės labai gerai parengti, ypatingai

stiepięsi. Kad regimais ženklais jis būtų galėjęs išreikšti tai, ką juto, būtų ėjęs pas ją nusisavęs, kaip arabas į savo šventnamį, ir kalbėjęs su jo tikrai klūpodamas.

Paskui ta diena — viso gyvenimo stebuklingiausia — kai juodu tik vieni patys... Kaip nuostabiai viskas nutiko, tarsi kažkieno iš ansulto apgalvota. Gražių gražiausia šveicarų diena, tokia saulėta ir skaidri, kad tolimieji kalnai atrodė čia pat, su ranka pasiekiami. Eina jis iš politechnikos pasivaikščioti prieš pietus paėžeryje ir netoli stoties sutinka ją.

— Žinai tamsta — bėgu iš Zuericho. Tokią stebuklingą dieną ar galima sėdėti tarp savo kambario sienų ar tarp miesto mūrų? Laimė, nuo pietų kasdien nebeturiu paskaitų. Vaziuosiu kur nors prie kalnų.

— Pati viena?

— Viena. Tamsta žinai, aš mėgstu būti viena, ypač stipriausio grožėjimosi valandomis.

Jis prašo leisti palydėti ją lig stoties, o jo galvoje jau išdygo mintis važiuoti drauge su ja. Ir pradeda nedrąsiai:

— O manęs tai tamstai mažai negaila, kad sėdžiu tarp tikrųjų agentų ir tūkstančių mūrų?

Koje stovyklos naujasis komendantas gen. Boatner ir 187 paraštininkų divizijos vadas gen. Trappell diskutuoja, kaip turi būti tvarkomi stovykloje esantieji 70.000 raudonųjų baltieji.

stipriai ideologiškai išlavinti. Jie labai gerai supažindinti su Vakarų pažiūromis ir argumentais prieš komunizmą. Jie turi gerai pažinti Arthur Koestlerio ir panašius raštus, rezistencines organizacijas krašte, emigracines antibolševikines organizacijas ir vadovaujančius asmenis emigracijoje.

Simtai tokių paruoštų žmonių laikomi prie sienos ir laukia patogaus momento pereiti į Vakarus ir sumaišyti jų žinias apie Sovietų Sąjungą. Jie ypatingai

vertina spaudą ir per ją mėgina įsibrauti su dezorientuojančiomis ir griaujančiomis žiniomis.

Deminformas veikia visose penkiose pasaulio dalyse. Prof. Aleksandrovas iš pagrindų studijuoja Vakarų psichologijos pakitimus ir pagal tai pritaiko naujus metodus ir priemones.

Laikoma, kad deminformas priklauso prie aštriausių ginklų šaltajame kare. Reikia būti visados pasirėngusiems lauk. Is jo vis naujų sensacijų.

PAVERGTOJE LIETUVOJE

• Tikėjimas žmonėse vis tebėra dar giliai įleidęs šaknis, konstatavo antroji Vilniaus srities komjaunimo konferencija. Dėl to nutarta imtis dar didesnių pastangų bedievybės propagandai. Ligi šiol ta propaganda buvusi silpnai skleidžiama.

• Amerikiečiai gyveną pusbdžiū raso savo straipsnyje sovietinis "mokslininkas" J. Žiugžda. Anot jo, šiuo metu JAV esą 25 milijonai bedarbių ir dirbančių į savaitę tik 1, 2 ar 3 dienas. Tokiomis pusbdžiū sąlygomis, žiugždos tvirtinimu, gyveną apie 80 procentų visų Amerikos gyventojų.

• Poetą V. Mykolaitį - Putnų smarkiai užpuolė J. Jurginis už "dideles klaidas išsilaisvinimo kovos istorijoje" ir už "palankumą Vakarų buržuazijai." Taip pat paskutiniu metu smarkiai puolami ir Lietuvos darbininkai, kad atsilieka nuo gyvenimo reikalavimų, kuriuos jiems stato liaudies ir bolševikų partija." Dėl tų trūkumų nega-

lėjusi įvykti nė 1951 m. dailės paroda. Netinkami bolševikinei meno parodai pasirodė Mackonio, Banaičio, Mergašilskio, Šileikos, Rozentalio, Kalpoko ir kitų dailininkų darbai. Visa eilė jaunų dailininkų, kaip Filipaitis, Stauskas, Steponavičius, Petronis, Juknienė, Pečkus, visai metę dailininko darbą. Matyt, negalėdami prisitaikyti prie komunistų reikalavimų, o kurti, kaip patys norėtų, taip pat negalėdami.

• Stachanovietiška bedirbdamas, Kauno "Inkaro" kombinatas pagamino net 44.199 porų jau ir komunistinio rojus gyventojams netinkamų nešioti batų. Už tai tačiau kaltinama ne ta "stachanovietiška" darbo tvarka, kuri reikalauja įvairių sukakčių proga pasiekti viršplaninės gamybos, bet darbininkai, kurie turi pagaminti iš menkos medžiagos ir menkais darbo įrankiais kuo didžiausią gaminių kiekį trumpiausiu laiku.

— Kodėl tamsta įtari mane esant tokią kietaširdę? — taria ji šypsodama.

— Tai pasakysiu tamstai, panele Marija, kad nieko nėra lengvesnio už pašalinimą į tarimo. Tik paimkit mane su savimi! Prižaduo nekludyti tamstai grožėtis, prižaduo nespainioti po kojomis, prižaduo būti tartum nesąs, prižaduo...

Ji juokias savo sidabrinu juoku.

— Kodėl nepaimti? Tamsta toks mažutis (ir žiūri juokiančiomis akimis į jo didvyrišką liemenį), taip mažai vietos te užimi, prižadėsi dar būti paklusnus, mandagus...

Netikėdamas savo laime, jis aiškiai mato, kad ji nudžiugo išgirdus jo prašymą:

— Viską, viską!

— O ar mandagusis berniukas nebeturi šiandien paskaitų? — klausia ji, suraukusi dailius savo antakius.

— Manau, atsižvelgus į nepaprastą aplinkybę, gal aukštai gerbiamoji globėja leis man nuo jų pabėgti.

— O, tai negražu! Bet ką darysi? Teesie. Elgiuos baisiai nepedagogškai. Ką pasakytų Foersteris! Is tikro, tokią dieną be galo sunku būti geru pedagogu.

Ir štai važiuoja juodu gelžkeiliu lig Bruneno, o is ten, pasisamdę laivelį, plaukia per Keturių Kantų ežerą. Vagone visą laiką juodu juokės, plepėjo, džiugindami lyg vaikai, išsprukę iš guvernantės globos.

— Pod sciągą ze skal ir pod wiencom borow Stoi cichosci pelna j kolorow Tella kaplica..."

Niekados neužmiršamos Slovackio trofos savaime veržias jam is burnos.

— Tamsta moki visą poemą? Kaip gera! — džiaugias ji. — Čia, šioje vietoje, būtinai turi pasiklausyti tų stebuklingų eilių. Tai vėl bus pasigėrėjimas jau su skausmo grideliu...

Ji sėdas ant uolos šalia koplyčios, o jisai žemai, ant akmenų, pas jos kojas — ir deklamuoja. Visą savo sielą deda jis į tuos gražius žodžius, ir junta, kad jam is tikro vyksta.

Čia j ji, čia j mėlynas tolybes žiūri Miriam tomis savo akimis, lyg ežero banga, ir ima jose žibėti asarų deimantėliai.

(bus daugiau)

Mažai pažįstamas svečias

Mylimas ir gerbiamas svečias priimamas išpuoštuose namuose. O ir namiškiai pasipuošia, šventiškai nusiteikia. Svečias, tik pravėrus duris, tuojau pajunta, ar jis čia laukiamas, ar ne.

Štai už kelių dienų pas visus krikščionis ateis Didis Svečias, nors daug kam mažai pažįstamas. Tas svečias — Šventojo Dvasia.

Dievą Tėvą daug kas garbina: ne tik katalikai, bet visi krikščionys, žydai, hamometonai ir kitų religijų išpažintojai.

Dievo Sūnų irgi ne tik katalikai šlovina, nes Jį išpažįsta visi krikščionys, nors ir atskile nuo Kristaus įsteigtos tikinčiųjų bendruomenės — Katalikų Bažnyčios.

O Šventąją Dvasią, tretįjį Šventčiausios Trejybės asmenį, kuris yra tos pačios prigimties, kaip Tėvas ir Sūnus, net ir geri katalikai retai kada tinkamai tepagarbina. Kai pasižiūri ir dažno kataliko gyvenimą, tai atrodo, kad švč. Trejybės sudaro Dievas Tėvas, Dievas Sūnus ir Šventčiausioji Mergelė Marija. Mat, mes visi kalbame „Tėve mūsų“, garbindami Tėvą: visi savo maldose kreipiamės į Jėzų Kristų; taip pat visi meldžiame užtarymo Šventčiausios Mergelės Marijos, bet retas kuris kreipiamės į Šventąją Dvasią. Geriausi atveju Ją pagarbina kryžiaus ženklą darydami ar „Garbė Dievui Tėvui, ir Sūnui, ir Šventajai Dvasiai“ maldelę kalbėdami. Ir nors mūsų tikėjimo išpažinime mes sakome: „Tikui į Šventąją Dvasią“, tačiau Jos beveik nepažįstame ir per mažai Ją tesikreipiame.

O Šventojo Dvasia mūsų išganymui yra būtinai reikalinga.

Dievas, tverdamas žmogų.

Kun. VYTAUTAS PIKTURNA

kaip sako Šventasis Raštas, kvėpė į jį savo dvasią. Tokiu būdu Dievas žmogui suteikė sielą, kuri yra ne kas kita, kaip Šventosios Dvasios spindulys.

Šventoji Dvasia per Dievo siųstus pranašus apreiškė Dievo valią ir keliuos, kaip pasiekiami amžinoji laimė. Be Jos veikimo mes neturėtume Dievo mums duoto laiško — Šventojo Rašto.

Išganytojo išlikūnime Šventoji Dvasia irgi veikė: Ji nužengė ant Marijos, kuri, Šventosios Dvasios veikimu, pradėjo ir pagimdė Jėzų Kristų.

Ir kada Dievo Sūnus mokė žmones, tai net išrinktosios tautos vaikai Jo nesuprato. O ir patys Išganytojo pasirinktieji mokiniai dažnai elgėsi kitaip, negu juos dieviškasis Mokytojas mokė. Todėl Jis pats sakė: „Aš daug dar turėčiau pasakyti, bet jūs nesuprantate. Todėl aš atsiųsiu Šventąją Dvasią, kuri jus apšviest ir visko išmoks.“ Šventoji Dvasia Išganytojo atpirktą žmogų pašventina, apšviečia ir sustiprina. Jos veikimas mūsų išganyme yra būtinas.

Šventąją Dvasią Dievas suteikia kiekvienam žmogui. Tačiau Jos veikimas tik ten tepa-

gireiškia, kur Jį priimama ir Jai pasiduodama.

Apaštalai, Išganytoji žengus į dangų, per devynias dienas laukė Šventosios Dvasios ir ruošėsi Ją priimti. Tuo pavyzdžiu sekama, Katalikų Bažnyčia prieš Sekmines kalba novėną į Šventąją Dvasią ir visus tikinčiuosius ragina būti jautriems Šventosios Dvasios veikimui. Ji pati meldžiasi ir ragina mus kalbėti Šventojo Augustino žodžius:

„Padėk man, Šventoji Dvasia, kad aš šventai mąstyčiau; Veik į mane, kad šventai daryčiau; Uždek mane, kad šventai mylėčiau; Stiprink mane, kad užlaikyčiau tai, kas šventa; Saugomk mane, kad Tavęs niekada neprarasčiau.“

Uždek mane, kad šventai mylėčiau;

Stiprink mane, kad užlaikyčiau tai, kas šventa;

Saugomk mane, kad Tavęs niekada neprarasčiau.“

ATEIK, ŠVENTOJI DVASIA!

Ateik, Sutvetoja Dvasia, Savųjų protų aplankyti, Kad nuo malonės širdyse Nušvistų prietema blanki:

Ramintoja gi vadinies, Aukščiausio Tėvo dovana; Šaltinis meilės ir ugnies — Dvasinio atgajaus pilna.

Septynias dovanas tvarkai — Tų pirštų Tėvo desinės — Jo pažadėta mums tikrai, Kalbų malonėm dalinies.

Nuskaidrink ugnimi jausmus, Be meilės nepalik širdžių;

Iveik ir kūno silpnumus Stiprybės išteklį didžiū.

Nuvyki priešą kuo toliau, Šventos ramybės kelią tiesk. Kad tavo globoje keliauj Galėtume jau be kaltės.

Leisk Tėvą per tave pajust, Laikyti Sūnų mintyse Ir vis tikėt, jog abiejų Esi palaiminta Dvasia.

Tad šlovė Tėvui tebūnie, Ir Sūnui, Viešpačiui mirties, Ir Tau, Gaivintoja, ugnie, Per amžius ji tegul aidės.

Amen.

Išvertė L. Andriekus

Veni Creator himno autorius yra vienuolis benediktinas, vardu Rabanus Maurus. Gimė jį 776 m. Mainzo mieste iš kilmingos giminės. Mokslo sėmėsi Fuldos benediktinų abatijoje ir draugės ten gyvuliūs suleisti. Apie visą pievą buvo prismaigstyta beržo šakų ir visi žinojo, jog tai Sekminių rytagoninė pieva.

Parginimo giesmė

Sekminėse, kai visi gyvuliai būdavo sotūs ir kerdžius savo šešėly jau beveik išžengdavo, visi susinėdavo savo vainikus. Pirmiausia kerdžius su piemenukais papuošdavo viso kaimo tvirtiausiąjį jautį, o paskui ir pats kerdžius padėdavo savo piemenukams išpuosti karves. Tuomet kerdžius užsikabindavo ant pečių didžiausį vainiką, pasiimdavo beržo šaką, ant bota- gaus pasirišdavo mažą beržo vytelę ir pasileisdavo į namus. Paskui kerdžius paprastai žingsniuodavo jo išpuostasis jautis, o toliau visa banda ir piemenukai apsikaisę žalumynais ir prisirišę beržų šakutes prie savo botagų.

Prie kaimo vartų šios iškilmingos eisenos paprastai laukdavo jau kaimo vyrai, atėję pasižiūrėti kaip atrodo apvainikuotas jautis. Jie atkeldavo kaimo vartus ir pasveikindavo kerdžius piemenų sveikinimu:

— Pargink.

— Žingsnį jau išžengiau, pats metas, — pasako rimtai kerdžius ir užtraukia savo vamzdžio parginimo giesmę. Piemenukai šaukdami:

— Metas, metas, metas, jau metas... savo vamzdeliais ir visomis birbynėmis bei suktynė-

kiek laiko buvo išrinktas Fuldos benediktinų abatu. Čia jis atkreipė dėmesį į žmonių švietimą, įsteigdamas abatijos višiemis prieinamą mokyklą, kuri yra pati pirmoji Vokietijoje. 847 m. Rabanus Maurus buvo pakeltas Mainzo vyskupu ir tose pareigose išgarsėjo herois-

kais artimo meilės darbais, ypač siuntėjam badui. Mirė Winfelde 856 m. Apylinkės žmonės jį laiko šventuoju. Paliko nemažai religinių raštų proza. Kūrė ir himnus, tarp kurių garsiausias yra Veni Creator. Juo bažnytinėje liturgijoje pradedamas beveik kiekvienas veiksmas.

L. A.

BERŽELIŲ ŠVENTĖ IS LIETUVIŲ TAUTINIŲ SEKMINIŲ PAPROČIŲ

A. MAZULIS

Sekminės. Už pirmuosius vainikus piemenukai jau gaudavo geriau baltintą vakarienę, truputį sūrio ir porą kiaušinių.

Sekminių rytą visi piemenukai labai anksti keldavo ir gindavo į pačias geriausias ganyklas, kurias kerdžius buvo prieš porą savaitių parinkęs ir draugės ten gyvuliūs suleisti. Apie visą pievą buvo prismaigstyta beržo šakų ir visi žinojo, jog tai Sekminių rytagoninė pieva.

Parginimo giesmė

Sekminėse, kai visi gyvuliai būdavo sotūs ir kerdžius savo šešėly jau beveik išžengdavo, visi susinėdavo savo vainikus. Pirmiausia kerdžius su piemenukais papuošdavo viso kaimo tvirtiausiąjį jautį, o paskui ir pats kerdžius padėdavo savo piemenukams išpuosti karves. Tuomet kerdžius užsikabindavo ant pečių didžiausį vainiką, pasiimdavo beržo šaką, ant bota- gaus pasirišdavo mažą beržo vytelę ir pasileisdavo į namus. Paskui kerdžius paprastai žingsniuodavo jo išpuostasis jautis, o toliau visa banda ir piemenukai apsikaisę žalumynais ir prisirišę beržų šakutes prie savo botagų.

Prie kaimo vartų šios iškilmingos eisenos paprastai laukdavo jau kaimo vyrai, atėję pasižiūrėti kaip atrodo apvainikuotas jautis. Jie atkeldavo kaimo vartus ir pasveikindavo kerdžius piemenų sveikinimu:

— Pargink.

— Žingsnį jau išžengiau, pats metas, — pasako rimtai kerdžius ir užtraukia savo vamzdžio parginimo giesmę. Piemenukai šaukdami:

— Metas, metas, metas, jau metas... savo vamzdeliais ir visomis birbynėmis bei suktynė-

mis pritaria kerdžiui. Paskui bandą žingsniuoja rimtai nusiteikę vyrai, ant visų tvorų pilna vaikų, o tarpvartėse stovi moterys ir laukia savo gyvulių. Kiekviena stebi savo karves ir džiaugiasi, pamačiusi savąsias gražias iškaištas. Piemenukai ji padeda kiaušinius, sūrį, sviestą, kiaušienines, skanūs ragaišio, kad šis visus metus taip gražiai karves priganytų, kad jos sveikos būtų ir daug daug pieno duotų.

Tą dieną kerdžius už jaučiui vainiką (jis šią dieną ir valgo tuos namuose, kur vainiką parnešė) gauna iš viso kaimo dovanas maistu ir pinigais. Moterys dar anksti rytą čia visas gėrybes, o vyrai nepamiršo jam vėpelsus su degtine ir galvinių, būtent kiekvienas davė po kelias kapeikas už kiekvieną suaugusį galviją ir smulkiausius.

Sekminių popietyje įsėdavo visi ūkininkai su visa šeima rugelių lankyti. Jie rinkdavosi namatytoje pievutėje, moterys pasitiesdavo baltas staltieses, o vyrai parugę atrisdavo alų ir atnešdavo degtinę. Kartų buvo atsitempiamas ir kaimo žydas, kad tas sumokėtų kaimui už ganyklą.

Susitaikymo puota

Apžiūrėjus vyrams viso kaimo rugelius, prisėdėdavo sudėtinė puota: daug kur buvo uždegamas laužas drauge geriamai ir valgoma, taikoma susipykusieji, dainuojama rugelio giesmės ir šokama. Pas suaugusius pasokti atėjo iš miško arkliagoniai, jie buvo priimami ir vaišinami. Tie patys arkliagoniai šį vakarą nesitenkino savo kaimu, bet nujo davo ir

pas savo kaimynus. Ten juos priimdavo, o jei kaimai nesugyvena — išvydavo sugriebę iš lauko nuodėgulus.

Sekanciją Sekminių dieną paprastai gindavo kaimo jaunimas. Jie ganydavo karves po geriausias ganyklas ir vainikais puošdavo, nors dažniausia tik iškaišydavo beržų šakutėmis jiems ragus. Jaunimas susirinkęs rytelio žaisdavo ir dainuodavo daug raliuotinių giesmių; jis išrinkdavo jaunavedžius ir parinkdavo jiems nuotakas, juos išpuošdavo snaudalių vainikais, beržų šakutėmis ir išvoliodavo rasoje arba išplaukydavo upelyje ar ežere. Jaunimui išgimus rytelio, patys seniausieji įsėdavo pasaugoti rugių ir želiančio vasaros, nes šie rytelininkai menki buvo piemenys. Per pusdienį jie pargindavo visus gyvuliūs namo, tačiau jų niekas nesutikdavo ir nelaukdavo.

„Mūsų ganytojas“

Antros dienos priešpiečiu kaimo piemenys ir arkliagoniai eidavo per visą kaimą ir rinkdavo maistą bei pinigus šios dienos piemenų vaisėms — mals-tuvėms. Visą pramonę ruošdavo patys piemenys, mergaitės virdavosi, kepdavosi raguoliūs ir puošdavo stalus, o piemenukai kūrėdavo ugnį, plaudavo puodus, nušveisdami baltai kle- vinius šaukštus ir visą eilę kitų darbų.

Užkandus pradėdavo šokius, jiems grieždavo ne tik kaimo kerdžius ir piemenukai, bet ir savo kaimo muzikantai. Tą vakarą jie šokdavo drauge su visų kaimo jaunimu, niekas iš jų nepasijuokdavo, kad jie piemenys, bet vadindavo: „mūsų ganytojas, mūsų rykštininkais.“ Per šias malstuves kiekviena

Pasitarimas lietuvių klausimais

Pusiaukelyje tarp New Yorko, Albany ir Hartfordo stovi nuošaliame miškelyje karmeličių sv. Teresės vienuolynas. Gamta graži, čia pat dinginga Hudsono upė teka, artimiausias miestelis už kelių mylių — tai Germantown, N. Y. Nepažinoma ta apylinkė lietuvių, kol neatvyko prieš kelis metus čia kapelionai kun. Jonas Gerulis. Nors iš pradžių nebuvo nė vienos seselės lietuvių, tačiau po šv. mišių maldos būdavo atskaitomos lietuviškai. Tai retas ir įdomus įvykis!

Gegužės 19 d. sugrūžė iš visų apylinkių dvasiškiai, kurie siekia bendromis jėgomis pagyventi lietuviškai katalikiškai gyvenimą savo tautiečių tarpe. Tai jau antrą kartą čia vyksta toks suvažiavimas. Kun. V. Dabūsis apylėgė Kunigų Vienybės planus ir pastangas, o taip pat ir bendrai liet. katalikiškai veiklą JAV. Kun. St. Yla papasakojo apie „Lux Christi“ leidimą ir redagavimą, o taip pat konstatavo nepaprastą trūkumą religinių veikalų lietuvių kalba dabartinio metu. Diskusijose dalyvavo Tėvas V. Gidžiūnas, OFM, kun. J. Ruokis ir kun. Gleveckas. Kan. J. Meškauskas ragino visus bendromis jėgomis ugdyti tikėjimo ir savojo krašto meilę taptiečių širdyse. Nustatytą įkurti Kunigų Vienybės Albany vyskupijos provinciją.

Pavasario dangių pamazū temstant, visas dvidešimt dvasios kovinių nuėjo į seselių karmeličių kopčiją dalyvauti vakariniuose pamaldose. Kun. Kęst. Balčys visų vardu padėkojo se- selėms už svetingumą ir paprašė prisiminti keičiantį Baltijos Gintaro Krantą savo maldose. Gale visi dvasiškiai galingsa sutartine sugiedoję „Marija, Marija“, kuri aidėdama tolimame miške, liūdiu lietuvių didį pasiryžimą išlaikyti tikrąs Nemuno krašto vaikas... K. B.

LIETUVIAI PASAULYJE

ARGENTINA

• Elena Kuprevičiūtė, smuikininkė, sėkmingai koncertavusi Paryžiuje ir Romoje, išvyko į savo nuolatinę gyvenamąją vietą Argentinon. Rudenį ji vėl mano vykti koncertams į Europą ir koncertuoti Paryžiuje, Londone ir Vokietijoje.

AUSTRALIJA

• Piniginė ir drabužių rinkliava pravedama Adelaidėje. Aukos bus siunčiamos Vokietijon negalintiems emigruoti seneliams, ligoniams ir mokiniam.

• Lietuvių Australijoje pagal Australijos Emigracijos Departamento duomenimis yra 9,900, o Balfo duomenimis — ir PLB apylinkių duomenimis lietuvių priskaitoma apie 10,000.

DIDŽIOJI BRITANJA

• Lietuvių nori sutelkti į Londono ir Manchesterio miestus. Šiuo metu Did. Britanijos Lietuvių Bendruomenės valdyba atsidėjusi tirią sąlygas.

• Lietuvių atstovas J. Vilčinskas kalbėjo Vidurio ir Rytų Europos Socialistų Unijos gegužės 1 d. suruoštame minėjime Londone.

• Lietuvių šokėjų grupė gegužės 25 d. pasirodė Londone įvykusioje tarptautinėje dainos ir šokio šventėje.

ITALIJA

• Romos radijas gegužės 4 d. pradėjo lietuviškas transliacijas, kurios vyksta kasdien nuo 12 v. 30 iki 12 val. 45 m. Romos laikų tokiais bangomis: 31,35 metrų (9,57 megaciklų) ir 29,92 metrų (6,01 megaciklų). Programai vesti ir redaguoti pakviestas dr. Juozas Gailius, ilgesnį laiką gyvenęs Italijoje.

PRANCŪZIJA

• Tarptautinėme mergaičių globos kongrese, kuris įvyko gegužės 3-6 dienomis Paryžiuje, lietuviams atstovavo O. Bakenė, dr. N. Bražėnaitė, B. Venckuvienė.

NAUJOJI ZELANDIJA

• Lietuvių Bendruomenės atstovų ir krašto tarybos suvažiavimas šaukiamas gegužės 31 d. — birželio 2 d. Willingtone.

KAS KĄ SAKĖ

Kai dokumentai faksikuoti

„Basler Nachrichten“ raše: — Prancūzijoje garsinosi gydytojas Marcel Silberstein. Jis įėjo į politiką ir buvo išrinktas į parlamentą. Kai parlamente jis norėjo išgarsėti, staiga paašėjo, tas, kad jis tėra tik Marcel Silberstein, gimęs 1892 m. Odesoje. Iš parlamento Silbersteina perkeltas į kalėjimą.

Tai jau ne pirmas toks atsitikimas su garsėjančiais žmonėmis. Laukiama, kad jie sudarys tarptautinę sąjungą savo klastotiesiems aktams įteisinti. Daug kas neabejoja, kad į sąjungą atsisiras kandidatų ir iš lietuvių tarpo.

Už vandeninės uždegos

„Wochen - Zeitung“ pranešė: — Amerikos kovos laivas Midway 45000 tonų talpos, turįs 137 lėktuvus, 180 patrankų, 3300 laivo igulos, buvo apsisojęs prieš prancūzų Rivieros jūrose. Algų mokesimo dieną 16 jūrininkų dingo kajutėse ir 6 mē kaukliais žaisti. Paciamė žaidimo įkarštyje staiga atsidarė durys, įžengė trys kaukėti vyrai ir pareikalavo „rankas aukštyn“; sustatė visus prie kajutės sienos, pasiemė iš žaidėjų 1000 dol. ir dingo. Surasti niekas jų nesurado ir neubaudė.

Stebimasi, kaip tai galėjo nutikti laivui esant atitvartam didele vandens juosta nuo kran-

Jame bus svarstomos apyskaitos, statutas, šalpos reikalai, lietuviškos išlaikymas, ypač tarp jaunimo, bibliotekos steigimo, metrašio, albumo ir kit. reikalai, taip pat renkami nauji vykd. organai, atstovai į pasaulio lietuvių seimą, numatomos apylinkės ir seniūnijos.

VOKIETIJA

• Į Australiją iš Vokietijos gali išemigruoti, kurie pasirašo sutartį 2 metams visokiam darbui, į Angliją DP, kurie turi ten giminių, ir čekai, išgyvenę Vokietijoje bent tris mėnesius. Garantijų reikalaujama panašiai kaip į JAV. Į Kanadą tuoj bus priimta 13,500 emigrantų. Ten gali emigruoti kiekvienas, išgyvenęs Vokietijoje ne mažiau kaip 3 mėnesius, jei tik bus priimtas Kanados komisijos.

• Tautinės mokyklos tremtinių stovyklose bus panaikintos. Tautinių mokyklų negali būti, esą, pačių mokinių naudai, nes nepripažę prie vokiečių mokyklų tvarkos, likusieji Vokietijoje neišlaikys verslo ir profesijos konkurencijos. Rūpinamasi, kad stovyklos vaikai galėtų lankyti miesto verslo mokyklas, pav. susitarta, kad iš Schleishemo stovyklos 50 vaikų galės mokyti Muenchene.

• Vasario 16 gimnazijos mokinių skaičius siekia jau 110.

• Birželio išvežimams iš Lietuvos paminėti Vykdomoji Taryba yra nusistatę išleisti vokiečių kalba dienos liūdesių pritaikytą atsisveikimą apie genocidą ir jį paskleisti tarp vokiečių politikų, spaudos, radijų ir visuomenės. Siemė išvežimo sukaktį norima plačiau paminėti ypač tarp svetimųjų. Daug kur tie minėjimai rengiami visų pabaltiečių drauge.

• Klaipėdiečiai Lubeke balandžio 4 d. įkūrė Mažlietuvių Tėviškos Myletojų Draugiją, vokiškai vadinama Kleinlitauischer Heimatverein, nepolitinio pobūdžio organizaciją tautinei sąmonei ir prisirišimui prie savo krašto ugdyti. Ji registruojama vokiečių įstaigos ir apims tiek jaunimą, tiek ir suaugusius. Minimoji draugija ateityje leis „Keleivį“ ir kita mažlietuvių spaudą. Dėl to persitvarkymo laikinai užtruko „Keleivio“ išėjimas.

to. Mūsų tai nestebina, nes daug didesni apipilėsimai ir grobimai vyksta net apsitvėrus geležine uždanga.

Svyruoju

— Labas vakaras, Petrai, apie ką tu taip rimtai mąstai.

— Bičiuli, svyruoju; nežinau, ar alaus gerti ar degtinės.

— Žinai, tai yra paprasta. Išgerk ir alaus ir degtinės ir tada svyruok!

Jaunas jūrininkas

Laivo kapitonas pasisaukė jauną jūrininką ir liepė jam apskaičiuoti, kur laivas yra. Jūrininkas pasiėmė visus įrankius ir linkamas sušuko kapitoniui:

— Žiūrėkite, kapitone, kur mūsų laivas dabar plaukia jūroje.

Kapitonas pasijūrejo ir tarė: — Tuoj pat nusiimk keptuvę, mes esame šventoje vietoje.

Jūrininkas išsigančęs nubrūk žemyn keptuvę ir klausiamai žiūri į kapitoną, kur čia šventoji vieta.

Pagal tavo apskaičiavimus, — tęsė kapitonas, — mes esame Westminsterio Abatijos zakristijoje Londone.

Ar ir jis pas jus gydėsi?

Į dietos sanatoriją atvyko ligonis, kuris norėjo padaryti badavimo kuraciją. Stiklo spintoje jis pamatė žmogaus griaučius. Išsigandęs klausė jis daktaro:

— Daktare, ar ir jis pas jus gydėsi, kad visiškai nudžiūvo?

MOTERŲ PASAULY

Moterys karo tarnyboje

Juo daugiau pasaulyje kalbama apie taiką, tuo karščiau ruošiamasi karui. Būsimasis pasaulinis karas, kurį ne tik pranašauja dideli politikai, bet apie kurio neišvengiamumą žino ir Amerikos moksleiviai, atrodė nepalikus ramybės nė moterų. Tiek Rytų tiek Vakarų pasaulio jėgų karo planus įkalkuliuoja moterų pajėgos ir vienu didesniu, kitur mažesniu mastu ima jas mobilizuoti. Skirtumas čia tarp Rytų ir Vakarų yra tik toks, kad Rytams šis klausimas yra išspręstas ir neabejotinas, o Vakaruose dar kažkaip varžomasi ir diskutuojama, ar leistina moterį iš šeimyninės taikos ir meilės aplinkos persodinti į karo ir neapykantos pasaulį.

Platesnis moterų įjungimas į karinę tarnybą anksčiau nebuvo praktikuojamas. Kai kurios drąsesnės moterys vykdavo tik kaip galeistingosios seserys slaugyti sužeistųjų, bet jų skaičius būdavo nereikšmingas. II-ojo pasaulio karo metu uniformuotų moterų jau buvo atsiradę. Labiausiai pagarsėjo vokiečių "Blitzmädel", iš kurių ne kartą buvo mėgstama pasislypti. Kiti kraštai, išskyrus Rusiją, moterų pajėgas kare naudojo dar labai nežymiu mastu.

Šiandien JAV moterų pagalbinis korpusas susideda iš 40.000 moterų, iš kurių apie 10.000 tarnauja Japonijoje, Okinavos saloje, Vokietijoje, Austrijoje ir Atlanto pakto vyriausiojo karinės būstinės Paryžiuje. Iki 1952 m. vasaros moterų skaičių JAV armijoje numatyta pakelti iki 112.000. Moterys JAV kariuomenėje gauna tokius pat atlyginimus ir laisvius, kaip ir vyrai, nors jos atlieka lengvesnes pareigas, dažniausiai kaip medicinos personalas arba įstaigų tarnautojos. Dėl to amerikiečiai vyrai spaudoje ne kartą išreiškė nepasitenkinimą. I JAV WACS (Women Auxiliary Corps) priimančios moterys nuo

18 iki 34 metų. Jų apmokymu rūpinasi buvusio mokytoja, dabartinė WACS komendantė pulk. Mary Hallaren.

Neseniai Prancūzijos karo ministerija paskelbė rekrutuojančią moteris karinei tarnybai. Amžius numatytas nuo 18 iki 45 metų. Priimančios tik savanorės. Stojant karinėje tarnyboje, reikalaujama užpildyti sutartį trejiems metams. Medicinos darbuotojos pasirašo sutartį net 5 metams.

Taip pat ir Anglija savo Home Guard ribose moterų karių skaičių žymiai padidino. Italija iki šiol neturi moterų savo kariuomenėje, nors moterų tarnyba policijoje jau yra praktikuojama. Tačiau krašto apsaugos ministerija jau yra paruošusi projektą, pagal kurį, jei pavyks įstatymą praversti, dar šiais metais 7000 italių bus priimta į visų trijų ginklų rūšių karinę tarnybą. Net ir konservatyvioji Portugalijoje praėjo įstatymas, kuriuo moterys įtraukiamos į priešlėktuvinę tarnybą. Iki šiol Vakarų Europoje tik Belgija ir Liuksemburgas pasisakė griežtai prieš bet kokį moterų naudojimą karinei tarnybai.

Komunistinės valstybės jau seniai yra įtraukusios moteris į kariuomenę. Ten jau moterims nebataikomos lengvatės, kaip Vakarų kraštuose, bet tiesiog stiegiama moterų batalijonai ir su ginklu moterys siunčiamos į frontą. Kinijos pilietiniame kare Mao-Tse-Tungas jau metė į frontą reguliarius moterų batalijonus. Korejoje tas pat vyksta, tik kiek mažesniu mastu. Šiaurės Korejos štabo narė viešojo paliaubų derybų posėdžio metu pareiškė: "Aš niekenčiu lūpų pieštuko ir vakarinių drabužių. Mūsų moterys visuomet meliaur renkasi uniformą, negu baltą suknelę." Malajose ir Indokinijoje abiejose kovojančiose pusėse moterys reikišias kaip partizanės arba kaip reguliari kariuomenė. Kovose jos

pasizymi net nepaprastu fanatizmu.

Kai kurios jaunos nepriklausomos valstybės įvedė net privalomą karinę tarnybą moterims. Izraelyje jaunos moterys atlieka tą patį karinį apmokymą kaip ir vyrai. Indijos universitetuose moterys, eidamos laikyti egzaminus, priėmimo pristatyti pažymėjimą, kad užbaigė karinį apmokymą.

Kaip ir daugelis naujų žingsnių, taip ir moterų militarizavimas tikro įvertinimo sulauks tik istorijos būvyje. Tik laikas parodys, ar teisūs tie, kurie, kaip Dorothy Thompson teigia, jog moteris savo prigimtimi griežtai prieštarauja smurtui ir karui, ir dėl to negali būti įtraukta į kariuomenę, ar teisingiau galvoja tie, kurie smerkia karą iš esmės, bet, kai tėvynė pavojuje, reikalauja aukos tiek iš vyrų tiek iš moterų.

Pasaulinio katalikių moterų kongreso programa Dr. N. Brazenaitė ir B. Šlepetytė-Venskuvienė įteikia Šv. Tėvui Lietuvos katalikių moterų dovaną.

MARIJAI MONTESSORI MIRUS

Šių metų gegužės 6 d. mūsų laikų suvargusi ir nerami žmonija vėl neteko vienos tų šviesių asmenybių, kuri visą savo gyvenimą buvo pašventusi darbui, kad paskiras asmuo gyvenime būtų laimingesnis ir visos žmonijos ateitis skaidresnė. Tai akis amžinatvei užmerkusi šviesioji asmenybė tai Marija

Montessori — garsioji auklėtoja. Marija Montessori pagarsėjo savo nauja priešmokyklinio amžiaus vaikų auklėjimo sistema. Jiems pirmoji eilę buvo skirta jos karstos ir jautrios širdies meilė bei pasiaukojantis darbas, nes ji matė, jog dažnai su jais elgiamasi netinkamai, o ne karta ir neteisingai. "Kalbama tiek daug apie demokratiją, laisvę ir žmogaus teises, — kalbėjo ji, — tačiau vaikai padaromi vergais įvairių mokyklinių nuostatų ir prasimanųjų diktatų, kurie įsakinėja tik, ką ir kaip jie turi mokyti. Vaikų tauta yra vienintelė beteisė tauta. Vaikas yra užmirštas pilietis."

Pagrindinė josios auklėjimo sistemos mintis buvo ta, kad žmogaus gyvenimas prasideda ne dvidešimti, dešimt ar šešerius metus sukačius, bet nuo pat gimimo, ir jog kūdikis jau turi savas teises, kurių pažeidimas jį gali iškreipti visam gyvenimui pasukti į smurto, naikinimo bei fizinio dvasinio liguistumo keliu.

Nors Montessori pirmoji eilę ripinosi vaikais ir stengėsi jiems padėti, apginti jų teises, tačiau tai nebuvo dar galutinis jos tikslas. Žiūrėdama į mūsų laikų žmonijos gyvenimą, ji matė, jog reikia ieškoti kelių, kuriais žmonijos išvysta iš dabartinių liūdnų sąlygų į šviesesnę ateitį. Ir ji buvo įsitikinusi, jog tasai kelias tai tinkamas naujųjų kartų auklėjimas. Tuo būdu savo darbui ji siekė prisidėti ir apskritai prie žmonijos geresnės ateities kūrimo.

Savo darbą Marija Montessori pradėjo kaip vaikų gydytoja vienoj psichiatrinėj Romos klinikoje. Ir ten darbas su silpnais nelaimingais vaikais kaip tik pažadino jai mintį ieškoti vaikams tiek fizinės, tiek dvasinės pagalbos. Jos naujasis metodas buvo sukėlęs didelę diskusiją. Ir suprantama, jog ne visos jos pradžioj turėtos mintys ilgai pasirodė teisingos. Tačiau jos įnašas į moderniosios pedagogikos ir auklėjimo metodikos mokslą yra labai stambus ir reikšmingas.

AR GAUNATE ŽINIŲ IS LIETUVOS?

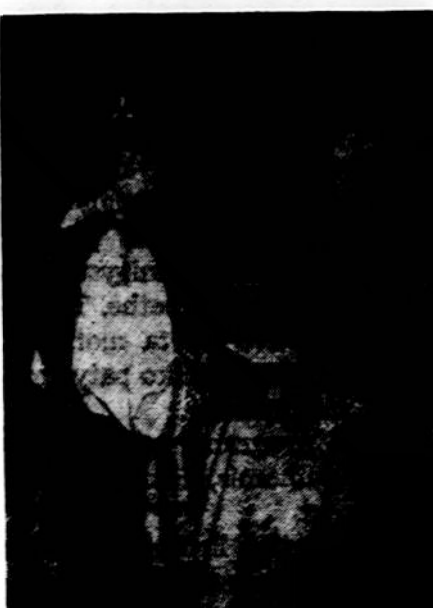
TEIRAVOSI SV. TĖVAS MOTERŲ ATSTOVES

Kaip jau buvo rašyta, balandžio 15-26 dienomis Romoje įvyko Pasaulio Katalikių Mergaičių Federacijos ir Pasaulio Katalikių Moterų Organizacijų Unijos kongresai. Juose buvo atstovaujamos ir lietuvės katalikės moterys ir mergaitės.

Kongresų dalyvės buvo priimtos audiencijoje šv. Tėvo. Audiencijų metu U. Karvelytė Mergaičių ateitininkių ir šv. Kazimiero seserų mokyklų auklėtinių vardu įteikė Jo Šventenybei tautinį kilimėlį, išauktą A. Tamošaitienės Kanadoje. Įteikdama dovaną, ji pasakė trumpą šio turinio kalbą: — Šventasis Tėve, teikintis priimti šią kuklią dovaną, kaip ženklą prisirišimo ir visišką atsidavimą lietuviai katalikių mergaičių, kenčiančių už geležinių groty ir ištremimė. Sidabriniai šio kilimėlio siūlai atvaizduoja jų ilgesį įvairiaspalvės tulpės, kurios kadaise žydėjo laisvėje, šiandien laistomos skausmo ašaromis. — Šv. Tėvas paklausė: — Ar gaunate žinių iš Lietuvos? — Labai retai, nes tai

pavojinga. — Ižnu, suprantu ir meldžiuosi. — pridūrė šv. Tėvas ir suteikė prašytą palaiminimą lietuvėms katalikėms mergaitėms.

Pasaulio Lietuvių Katalikių Organizacijų Sąjungos vardu Dr. N. Brazenaitė įteikė Jo Šventenybei leidinį Mūsų Keliai, atspausdintą Romoje J. E. vyskupo V. Padolskio rūpesčiu ir

Stud. U. Karvelytė ateitininkių ir šv. Kazimiero Seserų mokyklų auklėtinių vardu įteikia Popiežiui dail. A. Tamošaitienės išauktą lietuvišką kilimėlį.

Kanados Lietuvių Katalikių Moterų Draugijos lėšomis, su šiais žodžiais:

— Jūsų Šventenybė, lietuvės katalikės, išsisklaidžiusios po visą pasaulį, neseniai šventosios savo veiklos 40 metų jubilėjų, išleido šį leidinį, kuriame aprašė savo veiklą Lietuvoje ir svetur. Jos prašo Jūsų Šventenybės priimti šią knygą, kaip visiško atsidavimo simbolį ir suteikti palaiminimą visoms lietuvišioms katalikėms moterims, kenčiančioms bausių persekiojimą ir priešpauą dabartinėje Lietuvoje, ištremtoms į Sibirą ir išblaškytoms po visą pasaulį. Šv. Tėvas vartydamas leidinį palengvo galva ir pasakė: — Žinau jūsų kančias... Vargšės dukros... Aš jus visas laiminu...

B. Šlepetytė - Venskuvienė įteikė Jo Šventenybei Amerikos Rymo Katalikių Moterų Sąjungos gražiai lietuviškai įrėšto mėnesinio žurnalo Moterų Dirva 1951 m. komplektą, jį apibūdindama kaip senųjų emigrantų lietuvių, atvykusių į JAV dar prieš pirmąjį Pasaulinį karą dovaną. Šv. Tėvas suteikė Sąjungai specialų palaiminimą.

J. Eminencijai kardinolui J. Pizzardo, Pasaulio Katalikių Moterų Organizacijų Unijos Globėjui, buvo įteikti šv. Kazimiero A. Aidai, jubilėjinis leidinys Mūsų Keliai ir Amerikos Rymo Katalikių Moterų S. gos 25 m. veikimo leidinys, o Tėviskės Žilburiai su Moterų skyriumi buvo perduoti jo bibliotekai.

ri pradėjo kaip vaikų gydytoja vienoj psichiatrinėj Romos klinikoje. Ir ten darbas su silpnais nelaimingais vaikais kaip tik pažadino jai mintį ieškoti vaikams tiek fizinės, tiek dvasinės pagalbos. Jos naujasis metodas buvo sukėlęs didelę diskusiją. Ir suprantama, jog ne visos jos pradžioj turėtos mintys ilgai pasirodė teisingos. Tačiau jos įnašas į moderniosios pedagogikos ir auklėjimo metodikos mokslą yra labai stambus ir reikšmingas.

Pažymėtina, jog visas tasai skaidrus idealizmas kilo iš Marijos Montessori gilaus ir nuosirdaus katalikų tikėjimo. Tiesa, pradžioj ir jai buvo prikišama, jog jos sistemoj esą taip pat jos smerkiamas racionalizmas, pozityvizmas bei intelektualizmas. Tačiau ilgai jai jį savo raštais ir darbais aiškiai iškėlė, kad jos idėjos ir veikla kyla iš krikščionybės, kuri veda į visus apimančią žmogaus meilę.

Darbai ir gyvenimas

RAGINA MELSTIS UŽ TREMTINIUS IR ŽUVUSIUS

Besitariant mūsų tautos gedulo dienoms, birželio mėn. 13-15, primenančioms baisaus mūsų tautos naikinimo pradžią, Pasaulio Lietuvių Katalikių Organizacijų Sąjunga ir Ateitininkių Taryba prašo visas lietuves katalikes melstis už ištremtuosius ir mirusius tolimose Rusijos kraštuose. Jau prieš keletą metų Lietuvių Katalikių Organizacijų S-ga buvo numatiusi šiai intencijai šv. Panelės apsišvišimo Fatimoje ir pirmųjų masinių trėmimų birželio 13 dieną.

NAUJA PASAULIO KAT. MOTERŲ VADOVYBĖ

Pasaulio Katalikių Moterų Organizacijų Unijos kongreso metu balandžio mėn. 21-26 dd. Romoje buvo išrinkta nauja Unijos pirmininkė prancūzė p. lė Marie du Rostu ir generalinė sekretorė p. lė Francoise de Saint Maurice.

TARPTAUTINĖS MERGAICŲ GLOBOS KONGRESAS

Gegužės 3-6 d. Paryžiuje įvyko XII Tarptautinės Mergaičių Globos kongresas, kurio metu buvo atšvęstas ir Prancūzių Mergaičių Globos Draugijos 50 metų jubilėjų. Kongreso tema buvo "Modernioji aplinka ir šiandieninė globa."

Šiame kongrese nuo lietuvių dalyvavo Lietuvos atstovo Prancūzijai žmona O. Bačkienė ir Pasaulio Lietuvių Katalikių Organizacijų Sąjungos delegatės Dr. N. Brazenaitė ir B. Šlepetytė - Venskuvienė.

Kongreso metu įvairių kraštų atstovės išklaušė keletas idėjų paskaitų apie moderniąją aplinką ir jos įtaką jaunai mergaitei. Šalia kitų kraštų atstovų mūsų delegatės turėjo progos nušviesti Mergaičių Globos darbus Lietuvoje ir iškelti sunkumus, pavojus ir žiaurų vargą, su kuriais lietuvių susiduria, kęsdama persekiojimus, bausių priešpauą ir ištremimus.

Iš užimtų kraštų pilnateisėmis delegatėmis buvo tik lietuvių atstovės. Jos buvo šiltai priimtoms.

JAPONĖS IR SOCIALINĖ PAZANGA

Japonijoje panaikintas įstatymas, pagal kurį įsiskolinę tėvai silko verpykloms atiduodavo savo dukteris ir nelaisvę. Į darbą priimančios mergaitės amžiaus riba nustatyta 15 metų, vietoj ankščiau buvusios 11 m. Už lygų darbą nustatytas lygus atlyginimas tiek vyrams, tiek moterims. Moterims ir jaunuliams neleidžiama dirbti naktimis.

JAV moterys reikalauja geresnių darbo sąlygų

Neseniai Cincinnati įvykusioj "Industrial Health Conference", kurioj dalyvavo gydytojai, seserys ir kitas fabriky personalas, buvo iškelta, kad pramonė vis labiau turi bazuotis moterų darbu. Dėl to ir darbo įrankiai bei aplinka turi būti pritaikyti moterims. Iki šiol fabriky įrengimai buvo padaryti pagal vyrų mastą, dėl to moterims darbininkėms susidaro sunkumų, nes stalai yra per aukšti, įrankiai per sunkūs, nuotoliai per dideli ir t.t.

MERGAICŲ STOVYKLA

Tradicinė lituanistinė mergaičių stovykla, vad. Nek. Pr. Šv. Mergelės Marijos Seserų Putnam, Conn., šiais metais pradedama birželio 29 d., baigiama liepos 27 d.

I stovyklą primamos mergaitės nuo 7 iki 16 metų, visam mėnesiui arba 2 savaitėms.

Mergaitės mokomos lietuvių kalbos, tautinių šokių, dainų ir rankdarbių. Angliškai kalbančioms — atskiros lituanistinės pamokos.

Kelis sykius per savaitę stovykautojos vežamos į apylinkės ežerus maudytis, kas savaitę rodomas filmas, rengiami lauzai ir kitos pramogėlės.

Savaitinis mokestis — 17.50. Jei stovyklauja vienos šeimos 2 ar daugiau mergaičių, daroma nuolaida.

Kreiptis šiuo adresu: Camp Immaculata, Immaculate Conception Convent, R.F.D. 2, Putnam, Conn.

Atostogos lietuviškoje aplinkoje

Kasmet daugelis kreipiasi pas mus atostogų reikalui. Pranešame visiems, kas norėtų pasilsėti ramioje ir lietuviškoje aplinkoje, kad galėtų praleisti pas mus savaitę ar keletą birželio mėn. arba rugpjūčio ir rugsėjo mėn. (po rugpj. 15 d.). Kreiptis iš anksto šiuo adresu: Sister Superior, Immaculate Conception Convent, R.F.D., 2, Putnam, Conn.; tel.: Putnam 8-5828.

Nekalto Prasidėjimo Seserys

UŽDAROS MOTERŲ REKOLEKCIJOS

Maloniai kviečiame visas moteris į Jums skirtas uždaras rekolekcijas, kurios įvyks 5. m. birželio 13, 14 ir 15 d.d. Nekalto Prasidėjimo vienuolyne, Putnam, Conn. Kaip žinome, šis mėnuo yra skirtas šv. Jėzaus Širdies garbei. Jį labai kenčia nuo daugelio žmonių įžeidimų. Dalyvaudamos rekolekcijose, atnešime Jėzui savo širdis, ir nors mažą dalelę atlyginsime kitų įžeidimus.

Rekolekcijas ves jums žinomas Tėvas Kęstutis M. Butkevicius, O.F.M. Jos prasidės penktadienį vakare ir baigsis sekmadienį ryte. Atlyginimas už visą rekolekcijų laiką \$7.00. Įsiregistruoti prašome šiuo adresu: Rev. Sister Superior, R. F. D. 2, Putnam, Conn., arba telefonu 8-5828. (27,3,6).

Pažangios lietuvių

Privati muzikos mokykla baigė šiuos mokslo metus trimis mokinių koncertais. Šioje mokykloje mokosi muzikos 12 lietuvių ir apie 20 kitataučių. Įdomu, kad net trys lietuvių gavo viešus pagyrimus kaip talentingos ir darbščios mergaitės: Ursulė Kondratavičiūtė, Rita Kapociūtė ir Nijolė Mekytė.

Ursulės Kondratavičiūtės gegužės 19 d. buvo suvoktas atskiras koncertas. Giminių ir pažįstamų prisirinko pilna muzikos salė. Koncertą stebino jauna, tik 15 metų, pianistė.

• "Mūsų keliai" — Romoje atspausdinta knyga apie liet. katalikių mergaičių ir moterų veikimą. Knyga turi 300 puslapių. Ją suredavo M. Galdikienė. Knyga išleido Kanados L. K. Moterų Draugija, kuriai vadovauja dr. A. Užupienė.

NORI GAUTI VIZĄ—NUSIPIRK VYRĄ

VIENOS RASYTOJOS KELIAS IS SOVIETINIO ROJAUS

Nors geležinė uždanga atrodo visai aklinai užleista, tačiau per ją nuolat prasiskverbia šimtai pabėgėlių. Sovietinių bei satelitinų kraštų žmonės apuostinėja visus plyšius ir išnaudoja visas galimybes pabėgti į laisvuosius Vakarus. Tiesiog su Vakaraus besiribujančių kraštų gyventojams, kaip čekams, vengrams, yra kiek lengviau pasprukti. Bet labiau nuo Vakarų atskirtų kraštų gyventojams, kaip rumunams, bulgarams, norint pabėgti, tenka imtis įvairių gudrybių. Neseniai iš Rumunijos pabėgusi rašytoja C. Gurian pasakoja, kad jos krašte moterys, norėdamos patekti į Vakarų, renkasi pavojingą, bet vienintelę išeitį — fiktyvią santuoką. Tą išeitį ir ji pati pasirinko.

Būdama rašytoja ir žurnaliste, C. Gurian buvo užsitraukusi komunistinės vyriausybės nemalonę. Ji buvo NKVD su kama ir, žinodama, kad vieną dieną ją vis tiek suims, ji nutarė "ištekti" už sveltisalo, nes tik tokiu būdu galima gauti vizą į užsienį.

Pasiformavusi, ji sužipojo, kad "ištektų" už italo ar graiko kainuoją apie 20-30 tūkstančių lejų. Ir tai esą pigiausi vyrai, nes su italais susidaro nemaža keblumų skiriantis, o

graikai nuo pilietinio karo laikų rumūnų laikomi nepatikimais ir policijos uoliai sekami. Su prancūzais ar anglais daug mažiau rizikos, bet jų labai mažai, ir tokių būnų leidžiasi, o jei jau kuris susigundo tokiu būdu pasipelnyti, tai tenka labai brangiai mokėti.

Ilgai nelaukusi, C. Gurian ėmė veikti. Vietiniam laikrašty paskaičiusi skelbimą: "Jaunas italas nori vesti ir susikurti naują gyvenimą", ji drebėdama iš baimės širdimi parašė jam laišką ir pradėjo laukti. Praėjo dvi neramumo kupinos dienos, ir italas jai paskambino, paskirdamas pasimatymą prie kino. Laukimas ir ruošimasis tam pasimatymui rumūnei kainavo daug nervų, nes ligi galo ji nebuvo tikra, ar pasipiršęs jai italas nėra koks policijos agentas. Prie kino ji tačiau lengvai atpažino italą, su kuriuo, ilgai nedelsę, jie paliko kiną ir pasuko į pigią smulkę. Ten italas parodė jai savo dukumentus, kurie buvo visai tvarkoj, ir netarė "ištekti" už sveltisalo, nes tik tokiu būdu galima gauti vizą į užsienį.

Italas pasirodė esąs brangi ninkas. Už "santuoką" jis prašė net 100.000 lejų. Rumūnė užprotestavo, kad tai per brangu. Ji žinanti italų, kurie atliko patarnavimą už 10.000 lejų ir seną palatą. Bet italas nenusileido. Tie laikai jau pra-

Gegužės mėn. įdomiausia knyga apie Marijos pasirodymus Fatimoje

MARIJA KALBA PASAULIUI

264 pusl., 18 paveikslų, kaina 2 dol.

Užsakymus siųsti šiuo adresu:

Rev. M. Vembrė.

122 CANTON STREET, STOUGHTON, MASS.

TARP AMERIKOS LIETUVIŲ

DVI SUKAKTYS ELIZABETHE

• Prof. Dr. K. Pakštas, Nacional Committee pirmininko, admirolo Miller pakviestas turėjo ilgus pasikalbėjimus su to komiteto svarbiais pareigūnais, kurie įsakmiai prašė išdėstyti savo nuomonę Europos atstatymo klausimais. Jo planais ir sugestijomis parodyta labai didelio susidomėjimo.

Toks pasikalbėjimas su prof. Pakštu jau yra nebe pirmas.

Būdamas New York'e prof. K. Pakštas aplankė "Darbininko" redakciją ir tarėsi aktualiais lietuvių politiniais bei visuomeniniais klausimais, o taip pat painformavo apie Vidurio Europos sąjūdžio veiklą.

• Lietuvis Mančinas, teisininkas, yra išrinktas Connecticut valstybės senato nariu. Jis aktyviai dalyvauja lietuvių visuomeniniame gyvenime, Lietuvos Nepriklausomybės minėjimuose, taipgi padėjo įregistruoti lietuvių Bendruomenę ir po jos įstatų atpasakojimu patis pasirašė.

• Kun. V. Martinkus nuo gegužės 29 d. perkeltas iš Slattersville angliškios parapijos į Providence, R. I., Šv. Kazimiero lietuvių parapiją vikaru. Jo naujas adresas bus — Kun. V. Martinkus, 350 Smith St., Providence, R. I.

Mūsų Geradariams Bostone

Š. m. gegužės 11 d. mūsų tautiečiai Bostone parodė tikrai daug nuosirdumo tiek mūsų Kongregacijai, tiek mūsų auklėtinėms — Pensionatui mergaitėms.

Neturėdamos kitos progos pareikšti Jums savo dėkingumą, brangūs geradariai, reikiame jį čia. Labai nuosirdžiai dėkojame gerb. klebonui kun. St. Ylai už pasakytą pamokslą ir kalbą salėje. Taip pat iš visos širdies dėkojame visiems žinomiems ir nežinomiems aukotojams mūsų naujosios koplyčios statybai.

Ačiū labai ir Nekalto Prasiėdimo Seserų Gildai už parengimą ir vaisės mūsų mergaitėms.

Viešpats teatylgina visiems, kurie dėl Jo vardo daro mums gera.

Giliai dėkingos,

Nek. Pr. Šv. M. Marijos Seserys,
Putnam, Conn.

Lietuvos Vyčių Radijo Programa

transliuoja iš stiprios radijo stoties

WLOA

1550 KYLOCYCLES

KIEKVIENĄ SEKMADIENĮ nuo 1:30 iki 2:00 val.

Jei norite šioje radijo programoje skelbti, kreipkitės adresu:

KNIGHTS OF LITHUANIA WLOA
BRADDOCK, PA.

Lietuvių Radijo Draugijos PROGRAMOS

J. P. GINKUS, Direktorius

Šeštadieniais 2 val. popiet. — WWRL 1600 kc—5000 w.
GYVUOJA PER 23 METUS

(Oro bangomis transliuojami įvairūs visuomenės pranešimai, naujienos, muzika (vietinės žinios, parngimai), koncertai, šokiai, ir t.t. Vestuvės, puotos, liūdni pranešimai)

495 GRAND STREET BROOKLYN 11, N. Y.

Tel. EVERgreen 4-9293

J. P. GINKUS

AD. JEZAVITAS

J. VALAKAS

(Direktorius)

Muzikos Dir.

Pranėsių Dir.

CLEVELAND, OHIO

Dainavos "Nemunas žydi"

Salia Čiurlionio ansamblio Chicago Dainava savo mastu yra antrasis mūsų tautos liaudies meno reprezentantas. Abu jie tautos dvasios kūrybos gelmėse įsėjo pačių gražių ir pačių būdingųjų dalykų ir rūpinasi atskleisti bei parodyti jų nuostabiąsias vertybes. Abu jie atsirėmę į mūsų liaudies dainas, šoktus ir muziką.

Tačiau savo pobūdžiu ansambliui skiriasi. Čiurlionis rodo statiškuoju pavidalu — jo chorai, muzikantai ir kanklininkai scenoje nejudė. Dainava yra dinamiška — ji vaidina. Jos chorai ir muzikantai įtraukti į veiksmą ir aktyviai plečia jo dramatinę intriga.

"Nemunas žydi" yra pavadintas muzikine pjesė. Taigi iš vienos pusės čia yra pinama tam tikra dramatinė intriga, iš kitos pusės čia daug dainuojama, griežiama bei šokama. Parodė ją Chicago, Dainavos ansambliis gegužės 17 d. atvežė ir Clevelando lietuviams. Veikalo apimtį gerai parodo kairurie išvirstiniai duomenys: vaidina 12 veikėjų, kaimo kapelą, be paties vedėjo, sudaro 4 muzikantai, tautinius šokius šoka 20 šokėjų, dainininkų sąrašuose skaičiuojama 46 pavarde. Be to, pačioje viršūnėje — autorius ir režisiorius Gasp. Velička, muzikinis dalies vedėjas Stp. Sodeika, tautiniai šokiai I. Eidrigėvičiūtės, instrumentalinė dalis B. Pakšto, dekoracijos P. Kaupo, režisoriaus padėjėjas J. Plėnas. Iš viso — 88 asmenys! Tiesa, dėl įvairių kliūčių kairurie negalėjo atvykti, teatvyko tik apie 75, bet ir tai įspūdingas skaičius.

Šiaip jau kai ką būtų galima prikišti ir pačiam veikalui, ir režisūrai, vaidybai, chorams, šokėjams. Bet bendras vaizdas geras. Iš veikalo dvelkia lietuviška dvasia, širdy sujunda tautinis sentimentas, akiai nepaprastai malonūs tie vaizdai, kurie išsiskleidžia dekoracijose, šokiuose, masinėse scenose. Jautresniam nurieda ir nesulaukoma ašara.

Dainava, kaip ir Čiurlionis, dirba didelį darbą. Jo reikšmę reikia matuoti ne tuo vienu ar keliais koncertais. Didžiausia reikšmė yra ta, kad į tautinės kultūros darbą yra traukiami žmonės, daugiausia jaunimas. Jam čia yra pagrindinė nepašalinama patriotinė mokykla, kurioji jis išmokys pažinti savo tautos kūrybinius lobius ir įpras juos pamilti bei vertinti. Todėl turime džiaugtis, kad mūsų jaunimas lietuvišką dainuoją, šoka ir vaidina. Jau ir šiuo atžvilgiu tautiniai ansambliai mums yra būtini kaip ta duona kasdieninė. Būtų be galo neteisinga ir šiuo atžvilgiu ansamblių reikšmės nepastebėti.

Didžiai džiugus reiškinys yra ir tas, kad į Dainavos pastatymą prisirinko pilnutėlė WHK radijo stoties salė, turinti 1400 vietų. Susirinko visų pirma čia gyvas lietuviškasis Clevelandas. Bet buvo matyti svečių ir iš artimesnių bei tolimesnių Clevelando kaimynų — Detroito, Pittsburgho, Rochesterio, Akrono ir t.t. Suplaukė šie simtai lietuviškų širdžių pagyventi ana lietuviška nuotaika, kurią išsivežė iš savo tėvų šalies ar susirado ir čia, svetimoje žemėje. Ji visus sujungė — į scenos lietuvišką nuotaiką buvo atsiliępta gausiomis katutėmis, net veikalo vidury, o pabaigoj kilo ir visa ovacija audra. Į sceną buvo priešta daug gėlių — nuo ateitininkų (jie buvo ir rengėjai), nuo Čiurlionio ansamblio, lituanistikos mokyklos šv. Jurgio parapijos choro ir t.t. Rengėjų vardu šiltą padėkos žodį tarė J. Žilionis.

St. Barzdukas

MAHANOEY CITY, PA.

Kun. K. Rakausko išleistuvės

Gegužės 18 d. Mahanoyaus Liet. Mberų Savišalpos Klubas, išvykstančiam kun. K. Rakauskui, šv. Juozapo parapijos asistentui, surengė iškilmingas išleistuves.

Atsisveikinimo banketas įvyko miesto centre, puošnioje patalpoje, kur be savų narių, dalyvavo jų vyrai ir specialiai pakviesti garbės svečiai: vietos klebonas kun. P. Česna, misio-nierius kun. A. Mažukna, kun. Laumakis iš St. Clair, naujasai Mahanoyaus lietuviams paskirtas vikaras, kun. Peciukevičius, klubo pirm. G. Laukonienė iš Girardvilles, vietinė aktyvi darbuotoja J. Pagonienė, žymus veikėjas St. Gegužis; pastarasis buvo banketo vedėju, Dr. Bonavičius, graborius K. Reklaitis ir daug kitų kultūrininkų bei liet. biznierių.

Pradžioje pagiedota Amerikos himnas, o kun. P. Česna sukalbėjo maldą. Visi sėdosi prie gausiai rožėmis ir lietuvių tautinėmis vėliavėlėmis papuošto ir gausiomis vaisėmis stalo.

Buvo pasakyta visa eilė nuosirdžių kalbų — sveikinimų ir linkėjimų kun. K. Rakauskui, kuris Philadelphia arkivyskupo yra paskirtas New Philadelphia liet. Saldž. J. Širdies parapijos klebonu. (Buvusis klebonas, kun. St. Mozuras, senukas, dėl silpnos sveikatos iš savo pareigų pasitraukė).

Kun. K. Rakauskas buvo vienas mylimas, visi jo gailisi neteikę, bet iš kitos pusės džiugu,

bar pavergtoje Lietuvoje, kaip jiems pasisekė pabėgti ir atsikėti į klausimus. Be to, bus dar choras ir deklamacijos. Susirinkimą rengia lietuviškų ornganizacijų komitetas, kuriam vadovauja pirm. J. Sprainaitis, vicepirm. E. Kinderas ir sekr. J. Kubiliūnas.

tinis sentimentas, akiai nepaprastai malonūs tie vaizdai, kurie išsiskleidžia dekoracijose, šokiuose, masinėse scenose. Jautresniam nurieda ir nesulaukoma ašara.

Dainava, kaip ir Čiurlionis, dirba didelį darbą. Jo reikšmę reikia matuoti ne tuo vienu ar keliais koncertais. Didžiausia reikšmė yra ta, kad į tautinės kultūros darbą yra traukiami žmonės, daugiausia jaunimas. Jam čia yra pagrindinė nepašalinama patriotinė mokykla, kurioji jis išmokys pažinti savo tautos kūrybinius lobius ir įpras juos pamilti bei vertinti. Todėl turime džiaugtis, kad mūsų jaunimas lietuvišką dainuoją, šoka ir vaidina. Jau ir šiuo atžvilgiu tautiniai ansambliai mums yra būtini kaip ta duona kasdieninė. Būtų be galo neteisinga ir šiuo atžvilgiu ansamblių reikšmės nepastebėti.

Didžiai džiugus reiškinys yra ir tas, kad į Dainavos pastatymą prisirinko pilnutėlė WHK radijo stoties salė, turinti 1400 vietų. Susirinko visų pirma čia gyvas lietuviškasis Clevelandas. Bet buvo matyti svečių ir iš artimesnių bei tolimesnių Clevelando kaimynų — Detroito, Pittsburgho, Rochesterio, Akrono ir t.t. Suplaukė šie simtai lietuviškų širdžių pagyventi ana lietuviška nuotaika, kurią išsivežė iš savo tėvų šalies ar susirado ir čia, svetimoje žemėje. Ji visus sujungė — į scenos lietuvišką nuotaiką buvo atsiliępta gausiomis katutėmis, net veikalo vidury, o pabaigoj kilo ir visa ovacija audra. Į sceną buvo priešta daug gėlių — nuo ateitininkų (jie buvo ir rengėjai), nuo Čiurlionio ansamblio, lituanistikos mokyklos šv. Jurgio parapijos choro ir t.t. Rengėjų vardu šiltą padėkos žodį tarė J. Žilionis.

St. Barzdukas

Sekminių dieną visi keliai veda į Pirmąją Pavasario

GEGUŽINĖ

Rengiamą L.R.K.S.A. 94-tosios Jaunimo kuopos

SEKMADIENI

BIRŽELIO - JUNE 1 D., 1952

2 val. po pietų

Romuvos Parke Brockton, Mass.

Dainuos gerai pažįstamas bostoniečiams ir brocktoniečiams VYRŲ CHORAS, vad. muz. JULIAUS GAIDELIO. AL STEVENS ORKESTRAS linksminas jaunos ir senas.

Ištvėrmingiausi polkos šokėjai bus premijuoti. Geriausiai valsa šokanti pora bus apdovanota. Sporto varžybos ir įvairūs žaidimai, skanūs valgiai—malonūs gėrimai. Dovanos už įžangos bilietą: I—15; II—10 ir III—5 doleriai. Autubusai pradės kursuoti nuo Liet. Fil. Klubu, 368 W. Broadway, So. Boston, 1 val. po pietų.

Įžanga tik 25c. Tad iki pasimatymo su visais piknike. RENGEJAI

AMSTERDAM, N. Y.

Mokyklos vaikučiai gegužės

18 d. didžiojoje klubo salėje suurošė vaidinimą, į kurį gausiai atsilankė žiūrovų. Seselių pranciškiečių kruopščiai išmokyti vaikai pastatė operetę "Miegantioji gražuolė" ir du trumpučius vaizdelius lietuviškai. Pelno liko \$200.75, kurie bus paskirti mokyklų pagerinimams.

Motinos dienos paminėjimą surengė lietuviškoji šeštadienio mokykla. Vedėjas mokytojas Miškinis savo prakalbėje pabrėžė motinos pašaukimo svarbą, gyvenant tremtyje. Mokyto. Lekutienės parengti vaikučiai gražiai išpildė meninę programą dalį. Ypač visiems patiko mažieji, persirengę gėlytėmis ir grybukai.

Liet. Komiteto susirinkime pirm. M. Kerbelis pranešė, kad Amsterdamo lietuvių jau išpildė šiu metų A. L. Tarybos paskirtą kvotą Lietuvos laisvinimo reikalams ir pasiuntė \$500.00 Tarybai. Taip pat pasidžiaugta, kad visi senatoriai ir kongreso atstovai parašė gražius atsakymus į Komiteto pasiūstus laiškus.

Newtown, Pa.

Pranešimas

Netoli nuo Philadelphia, yra Seselių Kazimieriečių veda-ma aukštesnioji mokykla mergaitėms baigusioms aštuntą skyrių. Prašoma registruotis ateinančioms mokslo metams. Tėveliai, kurie norite siųsti savo dukreles į katalikišką, lietuvišką aukštesniąją mokyklą, malonėkite kreiptis šiuo adresu dėl platesnės informacijos:

SISTER SUPERIOR, Villa Joseph Marie H. S., Newtown (Bucks Co.), Pa.

Chicago, Ill.

Šv. Kazimiero Akademijos mokslo metų užbaigia ruošiamą Šv. Kazimiero Akademijos auditorijoje, 2601 W. Marquette Road sekmadienį, birželio 1 d., 4 val. p.p. Pradžioje prel. B. Urba suteiks palaiminimą šv. sakramentu. Jums asistuos kun. V. Urba, kun. J. Malin ir kun. S. Valuckis.

Po to bus abiturientų procesija, kurios metu Šv. K. Akad. orkestras gros Pomp and Circumstance — Elgar. Vėliau mokinės išpildys Emitte Spiritum tuum — Schuetky, S. M. B., Tykus buvo vakarėlis — Strolia, S.M.B. ir My Heart is a silent violin — Fox Andrews.

Pagrindinę kalbą pasakys prel. B. Urba. Abiturientes pristatys kun. S. Valuckis, o joms diplomus įteiks prel. B. Urba. Pabaigai Šv. K. A. orkestras pagros Wagnerio maršą iš "Tannhauser".

Šįmet akademija išleidžia 125 abiturientės, iš jų 60 lietuvačių.

kus genocido konvencijos ratifikavimo klausimu.

Pirmąją šv. Komuniją priėmė 16 vaikučių. Pirmą kartą mūsų bažnyčioje didesnę mergaitę, papuoštą mėlynais sparneliais, atlydėjo prie altoriaus mažuosius, kurie priėmė Išganytoją į savo tyrasias širdes.

Bendrai šv. Komuniją gegužės mėnesį priėmė Sodaliets, Moterų Pagalbinė Kuopa ir šv. Vardo draugija. Šv. Vardo draugija ką tik baigė naujų narių vaju ir dabar turi 253 narius. Į bendrus pusryčius buvo pakviestas kalbėtojas Niagaros universiteto prof. kun. V. Galkūnas, kuris savo labai įdomia kalba sujaudino visus klausytojus ir paragino būti tvirtais savo tikėjimo išpažinėjais.

K. B.

Pittsburgh, Pa.

Iškilmės šv. Kazimiero kapinėse

Savo mirusius gerbia visos kultūringos tautos ir už juos įvairiais būdais meldžiasi. Amerikoje mirusius pagerbti ir jų kapams puošti yra paskirta gegužės 30 d., vadinama "Decoration Day."

Šv. Kazimiero kapinėse tą dieną įvyks didelės iškilmės. Pirmiausia šv. Kazimiero bažnyčioje 12 val. bus atliktos šv. mišios už visus šv. Kazimiero kapinėse palaidotus ir bendrai už mirusius. 2 val. po pietų kapinėse bus gegužinės pamaldos: rožančios, litanija ir kun. A. Sušinsko pamokslas. Po to paminklų šventinimas ir stacijų vaikščiojimas. Šios pamaldos skiriamos už visus palaidotus šv. Kazimiero kapinėse.

Po visų iškilmių, norintieji galės įsigyti šeimyninius skyļpus, (lotus) laidojimui. Tuo reikalu kreipkitės į kun. M. Kazėną ar į parapijos komitetą.

Taip pat primename, kad kurie negali patys savo skyļpus (lots) nuvalyti, prašom pranešti vardą, kuriuo lotas užrašytas, jo numerį. Už žolės nuopiovimą ir loto prižiūrėjimą per vasarą — \$5.00, o jei daugiau būsių darbo — žemės sukasi-mas, žolės užsėjimas, gėlių sodinimas, tai tada sąskaitą pasikliau atsiųsime.

Besirengiant statyti paminklus ant kapų, būtinai reikia pir-miausia tuo reikalu pasitarti Kapinių Raštinėje, 2114 Sarah Street, Pittsburgh 3, Pa.

Šv. Kazimiero R. K. Bažnyčios Kapinių Valdyba

1952 m. birželio 8 d., 33 val. p.p. Lietuvių svetainėje, 243 Front St., New Haven, Conn. SLA 142-J kuopa stato veikalą

"PER VĖLAI SUSIPRATO" Vaidinimas gerai parduotas ir gražus. Po vaidinimo šokiai. Visi kviečiami dalyvauti. Rengėjai.

— Veda K. Merkis —

12

502 GRAND ST., kampus UI

BAR & GRILL
ONUS EDWARD MISTUNAS
INKAI
 kur visi myli užėiti.
 čiai būsite maloniai aptarnauti.
 - Televizija - Muzika - Sportas
 100 Ave. **BROOKLYN, N. Y.**

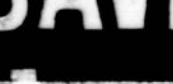
SALE ISNUOMOJAMA SOKIAMS,
VESTUVIŲ POKYLIAMS ir t.t.
J. ZAKARAUSKAS, Mgr.
280 Union Avenue Brooklyn, N. Y.

SAVE

TIME
MONEY
WORK

}

with *York*
heat

Mes instaliuojame visokios rūšies žibatinį (ailejumi) šildymą. Nereikia nešioti pelenų sentuvo. Nemokamai apskaičiuojame, kiek kainuos.

BROCKTON SERVICE

OIL BURNER and HEATING SERVICE

520 MAIN STREET BROCKTON, MASS.

Tel. 2608

su MTA.

SUFFOLK

DOWNS

DARBININKAS

AMERIKOS LIETUVIŲ LAIKRAŠČIS
— APJUNGČS —
AMERIKA, JOS ORGANA, DARBININKAS IR LIETUVIŲ ŽINIAS
680 RUSHWICK AVENUE, BROOKLYN 21, NEW YORK

NEW YORKO NAUJIENOS

Sekminių vigilija

ateinantį sekmadienį Šv. Dvasios atsiuntimo šventė — Sekminių. Šeštadienį — Sekminių vigilijos dieną yra pasninkas ir susilaikymas nuo mėsos. Šeštadienį visose bažnyčiose iš ryto prieš mišias bus švenčinamas vanduo.

Kun. N. Pakalnio

Apreiškimo parapijos klebonas, 40 metų kunigystės jubiliejus iškilmingai paminėtas sekmadienį, gegužės 25 d. pamaldomis ir pokyliu. Smulkiau apie iškilmes kitame numeryje.

Kun. M. Sandanavičius,

vikaraujas Kansas City Katedroje ir vienoje kolegijoje dėstęs rusų kalbą, lankosi pas savo gimines Brooklyne. Ta proga buvo užsukęs „Darbininko“ redakcijoje.

Am. Lietuvių Legiono

1asis Dariaus-Girėno pastas, kaip ir visuomet, taip ir šiemet dalyvaus Vainikų Dienos paradede gegužės 30 d. Legionininkai renkasi 9.30 val. ryte 75th St., tarp West End Avenue ir Broadway. Daliniui vadovaus P. Jurgėla, adjutantai I. Kraunaitis, P. Mikalauskas ir K. R. Jurgėla.

Lietuviai teisninkai

birželio 7 d. 5 val. Balso centrinėje patalpoje, 105 Grand St., šaukia savo susirinkimą. Visi nariai kviečiami dalyvauti. Atskirų pranešimų pastu nebūs siunčiama.

Atnaujas Mazalas

su sūnumi Antanu ir lietuviais tremtiniais T. Mickevičienė, K. Leonaitienė, ir P. Šimoliūnu pereiną sekmadienį iš Hartfordo, Conn., buvo atvykę aplankyti Nelę ir Juozą Gabes Brooklyne. Nelė Mazalaitė yra jo dukterėčia.

A. Mazalas yra jau prieš keliasdešimt metų atvykęs į Ameriką, susipratus lietuvių ir daugelio katalikiškų organizacijų narys, o j sūnus Antanas, elektrotechnikos inžinierius, profesoriaujantis New England Technical Institute, Hartford, Conn. Nors Lietuvos nematęs, bet gražiai lietuviškai kalba ir domisi lietuvių reikalais.

Lietuvių mokytojų komisija tautinių tradicijų programai sudaryti gegužės 31 d. 1 val. Apreiškimo par. mokykloje šaukia savo posėdį. Šion komisijon įeina V. Čižūnas, J. Klaučė, dr. M. Krasauskaitė, prof. A. Kučas, B. Kulys, B. Pauliukonis, Dr. V. Sruogienė ir M. Ulėnienė.

New Yorko lietuviai

gegužės 24 d. plačiame organizacijų bei visuomenės atstovų susirinkime išsirinko 11 asmenų organizacinį komitetą, kuris New Yorke ir apylinkėse įkurs Amerikos Lietuvių Bendruomenės skyrių.

Komitetas įeina: adv. J. Šlepetys — pirm., dail. V. Jonynas ir V. Rastenis — vicepirminkai, K. Boley — sekr. ir nariai: A. Bendorius, K. Bielinis, C. J. Krušinskas, J. Makauskas, P. Montvila, V. Alksnis ir S. K. Lukas.

Motėrų Vienybė

pavasario balių ir šokių ruošia birželio 7 d. George Washington viešbutyje, 23 St. ir Lexington Ave., New York. Pradžią 9 val. vakare.

Angelių Karalienės parap. vargonininkas P. Dulčis, kuris su savo vadovaujamu chorą dalyvaus Lietuvių Dienoje, gegužės 30 d. Linden, N. J.

Mokslų metų užbaiga

Apreiškimo par. mokykloje ruošia ateinantį sekmadienį 7-30 v. v. parapijos salėje. Visi vaikai ir vaikų tėvai kviečiami dalyvauti.

Apreiškimo par. mokykla penktadienį, gegužės 23 d., iškilmingai pagerbė parap. kleboną kun. N. Pakalnį jo 40 metų kunigystės sukakties proga.

Papildoma „Aidų“ redakcija „Aidų“ leidėjai, norėdami žurnalą labiau suaktualinti ir pajavrinti, vyriausiam redaktoriui Ant. Vaičiūlačiui talkon „Aidų“ redaktoriams pakvietė: Juozą Brazaitį, Juozą Girmių, T. Bernardiną Grausį, OFM, ir Alfonsą Nyką Niliūną.

Amerikos Balsas

Praeitą savaitę gale per „Amerikos Balsą“ buvo girdėtas pasikalbėjimas su soliste Antanina Dambrauskaite, žodis Lietuvos evangelikams reformatoriams ir K. Jurgėlos savaitinė pasaulio įvykių apžvalga.

Savaitę prieš tai, minint Motinos dieną, gražiai skambėjo Operetės choro dainos, be rašytojo A. Vaičiūlačio kalbos bu-

vo perduota jaunųjų ateitinių, ir skautų kūriniai (Banaitytės ir Kisieliaus) ir kun. A. Račkausko žodis.

„Amerikos Balso“ vakarinė programa dabar New Yorke gerai girdinama (ypač 25 m. bangomis) lygiai 5 val. po pietų.

Kipras Bielinis,

„Free Europe“ lietuvių patariamiosios grupės narys, gegužės 30 d. Didžiojo New Yorko lietuviams žurnalistams skaitys paskaitą, tema: „Rusų emigracija ir Sov. Sąjungos tautų išlaisvinimas.“ Paskaita bus „Darbininko“ patalpoje, 680 Bushwick Ave., Brooklyne.

Donatas Sulatis

spaudos foto korespondentas, iš Brooklyno persikėlė į Waterbury, Conn., kur su V. Gaidžiūnaitė fotografijos studiją. Šuoliais Brooklyne kartu su broliais Mekais buvo pradėjęs sukurti filmą iš lietuvių veiklos. Tos filmos reikšmės jis dažnai lankosi Brooklyne.

Vitalis Zukauskas su žmona išvyko vieneriems metams į Bloomington, Ind., kur Indiana University jis dėstys lietuvių kalbą amerikiečių karius, Dramos mėgėjų grupę ta proga pereiną sekmadienį Liet. Atletų Klube jiems suruošė išleistuves.

Kap. Jonas Klivečka

pereiną savaitę įvykusiame „Ramovės“ susirinkime skaitė įdomią paskaitą, tema: „Tautinis jaunimo auklėjimas“. Jis apžvelgė būdus, kaip išnaudoti kasdieninius reiškinius, skiepįjant jaunimui lietuviškumą.

Antanų Kružika,

gyvenantį Brooklyne ir atvykusį čia 1951 m. sausio mėn., kviečia atsiliepti jo pusbroliui Juozas Suzikas, šiuo metu esąs Dillingen a. Donau, Regierungs Lager. J. Suzikas sunkiai serga, o jo žmona laukia kūdikio. Tegaudami 41 DM mėnesinės pašalpos, jie negali pragyventi. Prašo atsiliepti jiems padėti.

Liet. Universiteto

minėjimas šį rudenį, rugsėjo 28 d., newyorkiečių ruošiamas Washington Irving School salėje.

Marija Šaulienė

kuriuos meniskai išaustų lietuvių juostų turi įsigiję ne tik daugelis brooklyniečių, bet ir kitų miestų lietuviai, šiuo metu vėl priima užsakymus. Ji gyvena Brooklyne, 97 Meserole st.

Vaclovas Japertas, gvv. Brooklyn, N. Y., šiuo metu tarnauja JAV kariuomenėje, yra paskirtas į inžinerijos dalinį ir pasiūstas į Vokietiją. Atostogų metu buvo nuykęs į Austriją, Linz, aplankyti savo sergantį tėvą, kuris kaip DP ligoninis yra likęs Austrijoje ir guli ligoninėje.

PIRMOJI LIETUVIŲ DIENA

LINDEN LAISVĖS PARKE, NEW JERSEY

Rengiamą

Vainikų Dienoje, penktadienį, gegužės 30 d. 2 v. p. p.

**Tėvų Pranciškonų
„DARBININKUI“
paremti**

IDOMI PROGRAMA, GARDŪS VALGIAI IR GĖRIMAI, LIETUVIŠKA MUZIKA IR ORKESTRAS, ŠOKIAI IR LAIMĖJIMAI

Tinkamiausia proga jaučiai praleisti laiką lietuviškoje nuotaikoje ir kartu paremti lietuvių-katalikų laikraštį — DARBININKĄ.

VISI KVIEČIAMI KUO SKAITLINGIAU DALYVAUTI

Ižanga, įskaitant taksus — 75c.

Ruth Ann Rascius,

„Darbininko“ skaitytojų ričmondiečių duktė, birželio 7 d. išteka už West Point kadeto Vincent Patrick Bailey. Jaunoji šiemet baigia Notre Dame College ir gauna bachelor laipsnį. Jaunasis yra studijavęs St. Bonaventure College.

Viktoras Dirgalis,

kaip praneša New York Times, iš Millrose Atletų Klubu laimėjo Mėgėjų Atletų Unijos tautinį bėgimo čempionatą ir bus vienas trijulėje, kuri atstovaus JAV Olimpijos žaidimuose.

Tai pirmas lietuvis, kuris dalyvaus olimpiadoje. Jo tėvai gyvena Brooklyne.

Liet. Piliiečių Klubas

birželio 22 d., sekmadienį, ruošia išvyką autobusais į Liet. Laisvės Parką Lindene, N. J. Autobusai išvažiuoja 10 val. nuo Klubu patalpų. Bilietas ten ir atgal kaštuoja \$2.25.

J. Vileišio minėjimas

Jonas Vileišis, pirmasis Lietuvos atstovas JAV, mirė Kaune 1942 m. birželio 1 d. Šiam dešimtmečiui paminėti New Yorke sudarytas specialus Komitetas, kurio Garbės Pirminku yra Lietuvos Igaliotas Ministras P. Zadeikis. Komiteto pirminku išrinktas J. Audėnas.

Minėjimas rengiamas birželio 7 d. 5 val. p. p. Newyorker viešbutyje, New York.

Minėjime kalbės: Igaliotas Ministras P. Zadeikis, dr. J. Vinikas ir dr. J. Pajaujis.

Žvejai pas jaunimą

Trys lietuviai žvejai, dalyvaus gegužės 18 d. susirinkimuose So. Bostone ir Cambridge, išbuvo Bostone ligi penktadienio ir išvyko į tolimesnę kelionę. Trečiadienį, gegužės 21 d., žvejai turėjo pasimatymą ir pasikalbėjimą su lietuvių jaunimo prieaugliu.

BALFO rinkliava

Ryšium su Balso paskelbtu nauju rūbų bei avalynės vajiūmi Bostono skyrius skelbia, kad drabužiai ir avalynė primami šiose vietose: pabažnytinėje salėje trečiadieniais, penktadieniais ir šeštadieniais iš ryto ir vakarais, Lietuvių Ramovėje, 484 E. Fourth St., šeštadienių vakarais. Visai senų, netinkamų vartojimui daiktų prašoma neaukoti. Rinkliavos reikalais rūpinasi Pr. Lambertas ir jo vadovaujamas komitetas.

T. Kosciūškos dar vienas paminklas S. Bostone

Old Colony Ave. ir Columbia Road susikirtime. Paminklo pastatymu rūpinosi vietos lenkai.

Skautų stovykla, skirta Naujosios Anglijos liet. skautams, rengiama Lakeville, Mass. prie Loon ežero, nuo birželio 27 d. ligi liepos 6 d.

Keturi jauni lietuviai

Povilas Lapėnas, Steponas Butkus, Mykolas Pluta ir Alfonsas Steck, sugrįžę iš Antrojo Pasaulinio karo, susibūrė organizuodami lietuvišką orkestrą, kad galėtų lietuviškoje programose įnešti daugiau lietuviškumo. Suorganizavo lietuvišką radijo valandą ir transliuodavo iš WTOA stoties kiekvieną sekmadienį nuo 11 ligi 12 val. Kadangi ši stotis svetimomis kalbomis programas nustūmė, tai Lithuanian Melodies persikėlė į kitą stotį WHIL Medforde ir iš ten tuo pačiu laiku tęsiama jų programa. Medfordo stotis buvo gana silpna ir dėl to Bostono apylinkėje buvo gana silp-

nai girdima, bet nuo gegužės 15 ta pati stotis žymiai pastiprinta ir dabar jos programa puikiai girdima visoje plačioje Bostono apylinkėje.

Lietuviškos programos palai-kymui, birželio 22 d. yra rengiamas piknikas Fair Grounds, Brockton, Mass. Visos apylin-kės lietuviai kviečiami dalyvauti. —ms

VYČIŲ ŠOKIAI

Gegužės (May) 31 d. Vyčių 17 kuopa So. Bostono Liet. Piliiečių Klubu auditorijoje rengia ŠOKIUS. Gros smagi Falkons orkestro muzika. Pradžią 8 val. vak. Visus jaunus ir senus kviečiama atsilankyti.

CAMBRIDGE, MASS.

Iškilmingai paminėta Motinos Diena

Vietos Alto skyrius šiais metais iškilmingai pagerbė lietuvių motinas. 10 val. buvo atliktos šv. mišios už lietuvių motinas vargstančias Tėvynėje ir ištremtas į Sibirą. 2 val. p. p. Roberts School salėje įvyko minėjimo aktas. Minėjimą pradėjo Alto sk. pirm. J. Turauskas. Susirinkimui vadovavo St. Baltušis. Paskaitą skaitė Ir. Galinienė. Vietos skautės dviem seinaisior ir vienai jauniausiai motinai įteikė dovanėles.

Meninę programos dalį išpildė šeštadieninės mokyklos mokiniai, vadovaujami mokyt. St.

Šmitienės, Cambridge skautai, vadovaujami St. Baltušio padėdamavo keletą eilėraščių ir Tremtinės motinos regėjimą—eilių ir žodinių montažą. Pianu solo paskambino A. Daukan-tienė, solo padainavo A. Mon-girdienė. O. Ivaškiens tautinių šokių grupė pašoko tai dienai specialiai parengtų lietuviškų tautinių šokių.

Pabaigoje vienas iš lietuvių žvejų, pabėgusių iš Lietuvos, padarė pranešimą apie padėtį Lietuvoje.

Minėjimas praėjo labai gražioje nuotaikoje, dalyvavo apie 300 svečių. Aukų surinkta 66 dol. J. Ša.

Angelių Karalienės parap. choras, kuris Lietuvių Dienoje, gegužės 30 d., atliko meninę programą. Viduryje sėdi parap. klebonas kun. J. Aleksiusas. Jo dešinėje kun. V. Pikturka, kairėje — choro vedėjas varg. P. Dulčis.

MELODIJOS VALANDOS PIKNIKAS

LIETUVIŲ MELODIJOS VALANDOS MILŽINISKAS PIKNIKAS ĮVYKSTA

SEKMADIENĮ, BIRŽELIO (JUNE) 22 D.

Visi važiuokite į didžiausią lietuvių saskridį Naujojoje Anglijoje.

Atsivežkite ir savo draugus. Čia galėsite laimėti daug gražių dovanų. Per visą dieną gros pagarsėjęs 8 PC

**AL STEVENS ORKESTRAS
BROCKTON FAIR GROUNDS**

didelė vieta, kur turėsite progos susitikti su savo seniai nematytais draugais.

16GIRSITE POVILO IR NELYTĖS DUETA

Platesnių informacijų ir apie išvykimo laiką autobusais klausykitės Lietuvių Melodijos Valandos radijo programą kiekvieną sekmadienį nuo 11 iki 12 val. iš WHIL stoties 1430 kc.